

Narva 6. Kool

Eestikeelsele haridusele ülemineku tegevuskava täitmine

2025-2026. õa

1. JUHTIMINE JA EESTVEDAMINE

1.1. Valdkonna üldhinnang

2025/2026. õppeaastal oli juhtimise ja eestvedamise valdkonna keskseks ülesandeks muuta eestikeelsele haridusele üleminek üksikutest tegevustest süsteemselt juhitud kogu kooli hõlmavaks arenguprotsessiks. Õppeaasta kogemus näitas, et üleminek ei puuduta ainult õppekeele muutmist, vaid mõjutab samaaegselt kooli dokumentatsiooni, õppekorraldust, personalijuhtimist, õpetajate professionaalset arengut, tugisüsteemi, sisehindamist, infovahetust, koostööd lapsevanematega ning kooli strateegilist planeerimist. Seetõttu kujunes 2025/2026. õppeaasta üheks olulisemaks arengusuunaks liikumine valdavalt operatiivselt juhtimiselt süsteemsema ja andmetel põhineva juhtimismudeli poole. Juhtimisotsuste tegemisel hakati senisest rohkem kasutama õppetulemuste ja tasemetööde analüüsi, tunnivaatlusi, individuaalset tagasisidet õpetajatele, tugispetsialistide andmeid, väliste nõustajate hinnanguid ning õpetajate professionaalse arengu vajaduste analüüsi. Juhtimise seisukohalt oli õppeaasta eripäraks ka personali ulatuslik uuenemine. Õppeaasta alguseks lisandus kooli ligikaudu 15 uut töötajat ning osa uutest õpetajatest olid noored spetsialistid või piiratud koolitöö kogemusega. See tähendas, et eestikeelsele õppele ülemineku juhtimine tuli ühendada uute töötajate kohanemise, mentorluse ja õpetamise kvaliteedi toetamisega. Üldhinnanguna võib juhtimise ja eestvedamise valdkonna tegevuskava lugeda suures osas täidetuks, kuid mitte kõiki tegevusi ei ole põhjendatud käsitleda lõplikult lõpetatud protsessidena. Dokumentatsiooni ajakohastamine, aastaaruande koostamine, infovahetus, metoodilise toe süsteemi kujundamine, mentorlus ja välisnõustajate kaasamine on ellu viidud või rakendamisel. Samal ajal tuleb 2026/2027. õppeaastal jätkata ainekomisjonide töö sisulist arendamist, õpetajate individuaalsete professionaalsete eesmärkide sidumist kooli eesmärkidega, koolituste mõju hindamist ning tervikliku keelestrateegia edasiarendamist. Tunnivaatluste süsteemi arendamisel oli oluline ka väljastpoolt kooli saadud kogemus. Õpetajad külastasid teiste õpetajate tunde ja kasutasid metoodikakeskuste konsultatsioone; juhtkonna professionaalset arengut toetasid muu hulgas koolitused tunnivaatluse, tunni analüüsi ja arendava tagasiside metoodikast. See võimaldas siduda välise hea praktika koolisisese kvaliteedijuhtimisega.

1.2. Kooli põhimääruse ja muu kooli dokumentatsiooni ajakohastamine

Kavandatud tegevus

Kooli põhimäärust tuli muuta ja täiendada vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusele seoses õppekeele muutmisega. Muudatused pidid olema arutatud kooli juhtimis- ja osalusorganites ning kooli dokumentatsioon pidi vastama eestikeelsele õppele ülemineku uuele olukorrale.

Täitmise analüüs

2025/2026. õppeaastal käsitleti kooli dokumentatsiooni ajakohastamist osana kogu kooli juhtimissüsteemi uuendamisest. Eestikeelsele õppele üleminekuks tõi vajaduse vaadata dokumente mitte eraldiseisvalt, vaid omavahel seotud süsteemina. Analüüsi käigus sai selgemaks, et põhimäärus, õppekava, arengukava, üldtööplaan, sisehindamine, kodukord, erinevad töökorralduslikud dokumendid ning eestikeelsele õppele ülemineku tegevuskava peavad moodustama ühe terviku. Ühes dokumendis sõnastatud eesmärk peab kajastuma järgmise tasandi tegevustes ning lõpuks ka õpetaja igapäevases töös. Õppeaasta jooksul pöörati märkimisväärselt tähelepanu ka dokumentide avalikule kättesaadavusele. Kooli veebileht uuendati ning seal süstematiseeriti kooli põhidokumendid. Avalikult on kättesaadavad muu hulgas kooli õppekava, kodukord, sisehindamise kord, sisehindamise aruanne, arengukava ja muud dokumendid.

Hinnang

Tegevus on põhiosas täidetud.

Samas tuleb dokumentatsiooni käsitleda pidevalt uuendatava juhtimissüsteemina. Eestikeelsele haridusele üleminekuks laieneb igal järgmisel õppeaastal uutele klassidele ning seetõttu tuleb dokumentide vastavust tegelikule õppekorraldusele kontrollida regulaarselt ka 2026/2027. õppeaastal.

1.3. Arengukava täiendamine seoses eestikeelsele õppele üleminekul

Kavandatud tegevus

Teha ettepanekud kooli arengukava täiendamiseks ja muutmiseks seoses eestikeelsele õppele üleminekul, et tagada ülemineku protsessi sujuvus ja kvaliteet ning toetada kõiki õppeprotsessis osalejaid.

Täitmise analüüs

2025/2026. õppeaastal muutus eestikeelsele haridusele üleminekuks järjest selgemalt kooli strateegilise juhtimise keskseks küsimuseks. Üleminekuks ei käsitletud enam üksnes konkreetsete ülemineku klasside küsimusena. Analüüsi käigus seostati keeleline üleminekuks õpetamise kvaliteedi, personali professionaalse arengu, tugisüsteemi, HEV-õpilaste toetamise, kooli identiteedi ja andmepõhise juhtimisega. Oluline areng oli arusaama kujunemine, et kooli strateegilised dokumendid peavad moodustama ühe juhtimistsükli: arengukava → üldtööplaan → tegevused → vahehindamine → aastaanalüüs → sisehindamine → järgmised arengueesmärgid. 2025/2026. aasta kogemus näitas samuti, et ülemineku strateegilisel planeerimisel tuleb arvestada Narva keelekeskkonna eripära. Suure osa õpilaste jaoks ei ole eesti keel kodune keel. Seetõttu ei saa õppekeele muutmist samastada automaatselt eestikeelse õppe kvaliteedi saavutamisele. Õpilane peab samaaegselt omandama aine sisu ja ainealase eesti keele ning õpetaja peab suutma arvestada lapse tegeliku keeleoskusega.

Hinnang

Tegevus on täidetud arendusprotsessi mõttes, kuid strateegiline töö jätkub.

2026/2027. õppeaastal tuleb kasutada 2025/2026. aasta analüüsi järgmise arenguperioodi ettevalmistamisel. Seega ei ole arengukava muutmine ühekordne administratiivne tegevus, vaid järjepidev strateegiline protsess.

1.4. Põhikooli õppekava kaasajastamine

Kavandatud tegevus

Põhikooli õppekava kaasajastamine ja kinnitamine kooskõlas riikliku õppekava nõuetega ning eestikeelsele haridusele üleminekul.

Täitmise analüüs

Õppekava ajakohastamise vajadust käsitleti 2025/2026. aastal tihedas seoses õppekeele muutumisega. Praktikas selgus, et formaalne õppekeele määramine õppekavas ei ole piisav. Õppekava rakendamisel tuleb tagada, et aineõpetaja suudab samaaegselt arendada nii ainealaseid teadmisi kui ka õpilase akadeemilist eesti keelt.

See tähendas tähelepanu pööramist aine- ja keele-eesmärkide seostamisele, ainealase sõnavara õpetamisele, õppematerjalide keelelisele jõukohasusele, õpilase aktiivsele keelekasutusele ning LAK-õppe põhimõtete kasutamisele. Riina Piiterskihiga tehtud metoodilises töös käsitleti konkreetselt seda, kuidas muuta ainealane tekst õpilasele keeleliselt jõukohaseks, eristada aine- ja keele-eesmärki, õpetada ainealast sõnavara, kontrollida tööjuhendi mõistmist, suurendada õpilase kõne osakaalu ning toetada nõrgema eesti keelega õpilast ilma aine sisu põhjendamatult lihtsustamata.

Metoodilise toe praktilist rakendamist toetasid lisaks koolisisele tegevusele Narva Vanalinna kooli metoodilise keskuse kogemus, õpetajate tunnikülased ja konsultatsioonid ning Tartu Ülikooli Narva kolledži juures õpetajatele pakutavad professionaalse arengu võimalused. Nende tegevuste väärtus seisnes eelkõige selles, et õpetajad said LAK-õppe ja eestikeelse aineõppe põhimõtteid näha reaalses tunnis ning arutada, kuidas kohandada neid Narva 6. Kooli erineva keeleoskusega õpilastele.

Hinnang

Tegevus on põhiosas täidetud, kuid õppekava sisuline rakendamine jätkub.

2026/2027. aasta põhiküsimus ei ole enam ainult see, kas õppekava dokument vastab nõuetele, vaid see, kas õppekavas kirjeldatud põhimõtted on nähtavad reaalses õppetunnis.

1.5. Õpetajate töökavade ja õppetöö planeerimise uuendamine

Kavandatud tegevus

Õpetajate töökavad tuli viia kooskõlla õppekava uuendustega, pöörates tähelepanu õppijate individuaalsetele vajadustele ning kaasaegsele õpikäsitusele.

Täitmise analüüs

Õppeaasta jooksul toimunud tunnivaatlused ja metoodiline nõustamine näitasid, et õpetaja töö planeerimisel peab senisest nähtavam olema mitte ainult ainealane eesmärk, vaid ka keeleline eesmärk. See on eriti oluline üleminekuklassides. Õpetaja peab enne tundi läbi mõtlema, millist ainealast sõnavara õpilane vajab, milliseid keelestruktuure peab ta oskama kasutada, kuidas kontrollitakse tööjuhendi mõistmist ja kuidas luuakse tunnis võimalus õpilasel ise eesti keelt kasutada. Selles valdkonnas toimus selge areng, kuid õpetajate praktika ei olnud veel täielikult ühtlane. Seetõttu ei ole põhjendatud lugeda tegevust sisulises tähenduses täielikult lõpetatuks.

Hinnang

Tegevus on osaliselt täidetud ja jätkub 2026/2027. õppeaastal.

Järgmise etapi ülesanne on muuta aine- ja keele-eesmärkide seostamine õpetaja planeerimise tavapäraseks osaks ning kasutada tunnivaatlusi selle rakendumise hindamiseks.

1.6. Kooli aastaaruanne ja eestikeelsele õppele ülemineku analüüs

Kavandatud tegevus

Kooli aastaaruandes tuli põhjalikult käsitleda üleminekuga seotud tegevusi kõigis kooli tegevusvaldkondades ning hinnata nende mõju õppe kvaliteedile, õpetajatele ja õppijatele.

Täitmise analüüs

Tegevus on täidetud väga suures mahus.

2025/2026. õppeaasta analüüsis ei käsitleta eestikeelsele õppele üleminekut eraldiseisva projektina. See läbib personali-, õppe-, metoodilise, juhtimis- ja tugisüsteemi analüüsi. Aruandes on käsitletud personali uuenemist, mentorlust, tunnivaatlusi, metoodilist nõustamist, ainekomisjonide tööd, tugisüsteemi, koostööd lapsevanematega, välist professionaalset koostööd, infovahetust ja strateegilist planeerimist.

Oluline kvalitatiivne muutus seisneb selles, et aruandlus liigub tegevuste kirjeldamiselt nende mõju analüüsimise poole. Küsimuse „mida me tegime?“ kõrvale on tulnud küsimused „miks me seda tegime?“, „millist probleemi lahendasime?“, „mida andmed näitavad?“ ning „mida tuleb järgmisel aastal muuta?“.

Hinnang

Täidetud.

Samas peab sama analüütiline lähenemine muutuma iga-aastaseks juhtimispraktikaks.

1.7. Infovahetussüsteemi arendamine

Kavandatud tegevus

Lua toimiv ja läbimõeldud infovahetussüsteem personali, õpilaste, lapsevanemate ja kogukonna vahel.

Täitmise analüüs

Õppeaasta jooksul kasutati üleminekuga seotud teabe edastamiseks erinevaid kanaleid: koosolekuid, õpetajate nõupidamisi, individuaalseid konsultatsioone, e-kirju, koolitusi ja kooli veebilehte. Oluliseks praktiliseks tulemuseks oli kooli veebilehe oluline uuendamine. Veebileht muutus informatiivsemaks ja kasutajasõbralikumaks ning kooli dokumendid süstematiseeriti. Veebilehte hakati käsitlema mitte ainult kohustusliku informatsiooni avaldamise kohana, vaid kooli identiteedi ja avatuse osana. Samas näitab aasta kogemus, et kommunikatsiooni kvaliteeti ei saa hinnata üksnes saadetud kirjade, toimunud koosolekute või veebilehele lisatud dokumentide arvu järgi. Oluline on hinnata ka seda, kas õpetajad ja lapsevanemad mõistavad muutuste eesmärgi ning teavad, kust vajaduse korral abi ja informatsiooni saada.

Hinnang

Täidetud ja pidevalt rakendatav.

2026/2027. aastal tuleb jätkata infovahetuse arendamist ning pöörata rohkem tähelepanu kommunikatsiooni mõjule ja tagasisidele.

1.8. Õpetajate täiendusõppe vajaduste väljaselgitamine ja koolituskava

See oli juhtimise ja eestvedamise ploki üks mahukamaid tegevusi. 2025/2026. õppeaasta jooksul kujunes õpetajate professionaalse arengu toetamiseks mitmekihiline süsteem. Kasutati koolitusi, seminare, metoodilisi päevi, teiste koolide tundide vaatlemist, LAK-õppe koolitusi, individuaalset

nõustamist, mentorlust, koolisiseseid tunnivaatlusi, välisekspertide nõustamist ning metoodikakeskuste võimalusi. See tähendab, et esialgses tegevuskavas kavandatud koolituste süsteem **realiseerus tegelikult laiemalt, kui algses plaanis kirjeldati**.

Samas ilmnes väga oluline arenguvajadus: koolituse toimumine või õpetaja osalemine ei saa olla koolitustegevuse lõplik mõõdik. Järgmine samm peab olema: **vajadus → koolitus/nõustamine → rakendamine tunnis → vaatlus → tagasiside → mõju hindamine**.

1.8.1. LAK-õppe koolitus

LAK-õppe arendamine oli otseselt seotud eestikeelsele õppele üleminekuga ning seda rakendati õppeaasta jooksul nii koolituste kui ka praktilise nõustamise kaudu.

Pille-Riin Kristmanni välisvaatluses hinnati LAK-koolituse läbiviimist ühe kooli positiivse tegevusena.

Pille-Riin Kristmanni nõustamist täiendas laiem piirkondlik metoodiline võrgustik: Narva Vanalinna kooli metoodilise keskuse praktiline kogemus, Tartu Ülikooli Narva kolledži õpetajatele suunatud metoodiline tugi ning riiklikult korraldatud koolitused. Nende võimaluste kombineerimine aitas koolil liikuda üksikutelt koolitustelt järjepideva professionaalse õppimise mudeli poole.

LAK-põhimõtteid arendati edasi Riina Piiterskihiga tehtud praktilises töös, kus keskenduti aine- ja keele-eesmärkidele, ainealasele sõnavarale, õpilase kõne aktiveerimisele, paaris- ja rühmatööle ning õppesisu keelelisele kohandamisele.

Hinnang: täidetud ja rakendamisel.

1.8.2. Kommunikatiivne keeleõpe ja aktiivsed õpetamisvõtted

Selle tegevuse eesmärk oli suurendada õpilase aktiivset keelekasutust tunnis.

Õppeaasta jooksul pöörati sellele tähelepanu nii koolitustes, tunnivaatlustes kui ka individuaalses nõustamises. Riina Piiterskihiga tehtud töös käsitleti otseselt õpilase enda kõne osakaalu suurendamist ning paaris- ja rühmatöö kasutamist. Samas näitas tunnivaatluste kogemus, et õpetajate praktika on erinev ning õpilaste aktiivse keelekasutuse suurendamine peab jääma ka järgmise aasta üheks metoodiliseks prioriteediks.

Hinnang: rakendatud, kuid vajab jätkamist.

1.8.3. Aineõpetaja roll keeleõpetajana

See tegevus osutus üheks kõige olulisemaks kogu üleminekuprotsessis. Õppeaasta kogemus kinnitas, et Narva tingimustes ei saa eestikeelse õppe kvaliteedi eest vastutada ainult eesti keele õpetaja. Iga eestikeelset ainet õpetav õpetaja on samaaegselt ainealase keele arendaja. Riina Piiterskihiga tehtud metoodiline töö keskendus otseselt aine- ja keele-eesmärkide eristamisele ja ühendamisele, ainealase sõnavara õpetamisele, õpilaste kõne aktiveerimisele ning liikumisele igapäevasest suhtluskeelest akadeemilise keele poole.

Hinnang: rakendatud, kuid kujutab endast pikaajalist arengusuunda.

2026/2027. aastal peab keele-eesmärkide olemasolu muutuma järjest nähtavamaks õpetaja planeerimises ja tunnivaatluses.

1.8.4. Metoodiline nõustamine, töövarjutamine ja strateegiline nõustamine

Selles osas ületas tegelik tegevus esialgse plaani ulatuse. Kool tegi koostööd mitme metoodikakeskuse ja partnerorganisatsiooniga ning õpetajatel oli võimalus osaleda koolitustel, vaadelda teiste õpetajate tunde, arutada nähtut kolleegidega, saada õppematerjale ja rakendada uusi meetodeid oma tundides. Eriti oluline oli koostöö kahe erineva profiiliga nõustajaga. Pille-Riin Kristmann toetas kooli strateegilist ja organisatsioonilist arengut. Koostöö toimus järjepideva protsessina: vaatlus → analüüs → soovitus → rakendamine → kordushindamine → korrigeerimine. Peamised töökohtumised toimusid 28.–29. oktoobril 2025, märtsis 2026 ja mais 2026. Oktoobris vaadeldi 1.A eesti keele, 2.A loodusõpetuse, 4.A kehalise kasvatuse, 5.B eesti keele ja 4.B matemaatika tunde ning õpetajatele anti individuaalset tagasisidet. Nõustamise tulemusena tõsteti esile nii tugevusi kui ka arenguvajadusi. Positiivselt hinnati kollektiivi uuenemist, tugispetsialistide olemasolu, mentorlust, administratsiooni regulaarset tööd uute töötajatega, LAK-koolitust, üleminekuklasside tundide külastamist ja tunnivaatluslehe kasutamist. Samal ajal tuvastati vajadus jätkata ainekomisjonide arendamist, siduda õpetajate eesmärgid paremini kooli eesmärkidega ning arendada tulemuspõhist planeerimist. Riina Piiterskih toetas eelkõige eestikeelse õppe praktilist metoodilist poolt: aine- ja keele-eesmärkide ühendamist, sõnavara õpetamist, õppematerjalide kohandamist, õpilaste kõne aktiveerimist ning aine sisu ja keeleteo tasakaalustamist. Need kaks koostöösuunda täiendasid teineteist: üks toetas kooli strateegilist juhtimist ja kvaliteedijuhtimist, teine õpetaja igapäevast metoodilist praktikat.

Hinnang: täidetud ja osaliselt ületatud.

1.9. Mentorlus kui täiendav juhtimismeede

Kuigi mentorlus ei olnud algses tegevuste loetelus sama detailselt eraldi välja toodud, kujunes sellest 2025/2026. aastal oluline eestikeelsele õppele üleminekut toetav juhtimisvahend. Alates 2025. aasta detsembrist ja 2026. aasta jaanuarist määrati uutele kolleegidele mentorid ning lepitati kokku tegevuskavad. Mentorlus hõlmas regulaarset professionaalset koostööd, kohanemisprotsessi jälgimist, abi tundide korraldamisel, nõustamist, probleemide arutamist ja kirjalikku tagasisidet. Märtsikuu nõustamismemorandumi järgi paranes uute töötajate tundide kvaliteet järk-järgult.

See oli oluline just seetõttu, et kooli kollektiiv uuenes ühe aasta jooksul väga ulatuslikult.

Hinnang: täiendav tegevus, mis ei olnud algses plaanis piisavalt nähtav, kuid kujunes üheks oluliseks tegelikuks tulemuseks.

1.10. Juhtimise ja eestvedamise valdkonna koondhinnang

Tegevus	Täitmise hinnang	Peamine tulemus / järelkus
Kooli põhimääruse ja dokumentatsiooni ajakohastamine	Põhiosas täidetud	Dokumentatsiooni ajakohastamist käsitleti tervikliku juhtimissüsteemi osana; dokumentide avalik kättesaadavus paranes
Arengukava täiendamine	Täidetud / jätkuv protsess	Eestikeelsele õppele üleminek seostati kooli strateegilise arengu ja järgmise arenguperioodiga
Põhikooli õppekava kaasajastamine	Põhiosas täidetud	Fookus liikus formaalselt õppekeelelt aine- ja keeleõppe tegelikule lõimimisele
Õpetajate töökavade uuendamine	Osaliselt täidetud / jätkub	Keele-eesmärkide ja aine-eesmärkide seostamine vajab ühtlasemat rakendamist
Aastaaruanne ja ülemineku analüüs	Täidetud	Üleminekut analüüsiti terviklikult erinevate kooli tegevusvaldkondade kaudu
Infovahetussüsteem	Täidetud / pidev tegevus	Veebileht ja infokanalid arenesid; järgmiseks tuleb hinnata kommunikatsiooni

Tegevus	Täitmise hinnang	Peamine tulemus / järeldus
LAK-õppe koolitus	Täidetud / rakendamisel	LAK-põhimõtteid toetati koolituse, nõustamise ja tunnivaatluste kaudu
Kommunikatiivsed ja aktiivõppe meetodid	Rakendatud / jätkub	Õpilase aktiivse keelekasutuse suurendamine kujunes metoodilise töö osaks
Aineõpetaja kui keeleõpetaja	Rakendatud / pikaajaline arengusuund	Kujunes üheks ülemineku keskseks metoodiliseks põhimõtteks
Metoodiline välisnõustamine	Täidetud ja laiendatud	Kasutati mitut partnerit, metoodikakeskusi ja praktilist nõustamist
Strateegiline nõustamine	Täidetud ja laiendatud	Pille-Riin Kristmanniga kujunes süsteemne vaatlus–analüüs–soovitus–kordushindamine protsess
Riina Piiterskihiga koostöö	Täidetud / jätkub	Tugevnes eestikeelse aineõppe praktiline metoodiline tugi
Mentorlus	Täiendavalt rakendatud	Uute õpetajate kohanemist ja õpetamise kvaliteeti toetati süsteemselt

1.11. Põhijäreldus 2025/2026. õppeaasta kohta

Juhtimise ja eestvedamise valdkonnas võib 2025/2026. õppeaasta kõige olulisemaks tulemuseks pidada seda, et eestikeelsele haridusele üleminek hakkas kujunema kogu organisatsiooni hõlmavaks juhitud muutuseks. Õppeaasta alguses oli suur osa tähelepanust paratamatult suunatud praktiliste probleemide lahendamisele: personali komplekteerimisele, uute õpetajate kohanemisele, üleminekuklasside töö korraldamisele, dokumentatsiooni ajakohastamisele ning õpetajatele vajaliku toe leidmisele. Aasta jooksul kujunes sellest järjest süsteemsem mudel, milles omavahel seoti tunnivaatlus, õpetaja individuaalne tagasiside, mentorlus, metoodiline nõustamine, väline ekspertiis, õpitulemuste analüüs ja strateegiline planeerimine. Samas näitas aasta selgelt, et tegevuse toimumine ei saa enam olla piisav edukuse mõõdik. Koolitusel osalemine ei tähenda automaatselt õpetamispraktika muutumist; tunnivaatluse läbiviimine ei tähenda automaatselt tunni kvaliteedi paranemist; dokumendi muutmine ei tähenda automaatselt selles kirjeldatud põhimõtte rakendamist. Seetõttu peab järgmine arenguetapp põhinema mõjuahelal: vajaduse tuvastamine → eesmärk → tegevus → rakendamine → vaatlus ja andmed → vahehindamine → korrigeerimine → lõpptulemuse hindamine. Just selles seisneb 2025/2026. aasta juhtimiskogemuse kõige olulisem õppetund. Samuti tuleb arvestada, et kõiki algses tegevuskavas nimetatud tegevusi ei ole põhjust kunstlikult märkida „täidetuks“. Näiteks eraldiseisva praktilise häälduskoolituse läbiviimine ei ole olemasolevates materjalides piisavalt dokumenteeritud ning õpetajate töökavades keele-eesmärkide süsteemne rakendamine vajab jätkuvat arendamist. Selline aus eristamine „täidetud – põhiosas täidetud – rakendamisel – osaliselt täidetud – dokumenteerimata“ muudab analüüsi sisuliselt tugevamaks ja usaldusväärsemaks. Kõige olulisem järgmise aasta ülesanne ei ole seega uute tegevuste arvu suurendamine, vaid juba loodud süsteemide mõju tugevdamine. 2026/2027. aastal tuleb siduda õpetaja professionaalne areng konkreetse vajadusega, koolitus reaalse rakendamisega tunnis, tunnivaatlus järeltegevusega ning kooli juhtimisotsused mõõdetava õpilase arengu ja õpetamise kvaliteediga. See vastab ka 2025/2026. aasta analüüsis kujunenud põhimõttele, et professionaalne areng peab muutuma strateegilise personalijuhtimise osaks.

2. ÕPPEKORRALDUS JA ÕPPEPROTSESS

2.1. Valdkonna üldhinnang

2025/2026. õppeaastal oli õppekorralduse ja õppeprotsessi valdkonna keskseks eesmärgiks tagada eestikeelsele õppele ülemineku praktiline toimimine klassiruumis ning valmistada ette järgmine üleminekuetapp 2026/2027. õppeaastaks. Tegevuskavas pöörati erilist tähelepanu 3. klasside ettevalmistamisele eestikeelseks õppeks, õpetajate keele- ja metoodilise pädevuse arendamisele, eestikeelse õpikeskkonna kujundamisele, õppematerjalide kohandamisele, õpilaste keelelise arengu toetamisele ning koostööle lapsevanematega. Õppeaasta tegelik kogemus näitas, et üleminekut ei ole võimalik juhtida ainult õppekeele formaalse muutmise kaudu. Eestikeelse õppe kvaliteet sõltub vähemalt nelja komponendi koostoimest: õpilase tegelik keeleoskus + õpetaja aine- ja keelemetoodiline pädevus + jõukohane õppematerjal + regulaarne õpitulemuste seire. 2025/2026. õppeaastal kujunes järjest selgem arusaam, et õpilase eesti keele oskus ei ole ainult eesti keele õpetaja vastutus. Eestikeelses aineõppes peab iga õpetaja toetama ka ainealase keele omandamist. Selleks kasutati LAK-õppe põhimõtteid, metoodilist nõustamist, tunnivaatlusi, mentorlust ning välisekspertide abi. Samas näitas õppeaasta analüüs olulisi arengukohti. Õpilaste eesti keele oskus on ebaühtlane ning 2. ja 4. klassi tunnivaatluste põhjal hinnati osa õpilaste eesti keele oskust eakohasest oodatavast tasemest madalamaks. Lisaks näitas õpitulemuste analüüs, et eriti tähelepanelikult tuleb jälgida eesti keele ja matemaatika tulemusi ning siduda diagnostika konkreetsete tugimeetmetega. Seetõttu võib valdkonna üldhinnanguks anda: SUURES OSAS TÄIDETUD, KUID ÕPPEPROTSESSI KVALITEEDI, ÕPILASTE KEELELISE ARENGU JA TULEMUSTE SÜSTEEMNE SEIRE PEAB JÄTKUMA 2026/2027. ÕPPEAASTAL.

2.2. Süsteemne tugi 3. klasside ettevalmistamiseks eestikeelseks õppeks

Kavandatud tegevus

Tegevuskava nägi ette süsteemse toe 3. klasside ettevalmistamiseks eestikeelseks õppeks 2026/2027. õppeaastal. Selle alla kuulusid õpetajate keeleoskuse ja metoodilise pädevuse arendamine, eestikeelse õpikeskkonna loomine, õppematerjalide ettevalmistamine ja kohandamine, õpilaste keelelise arengu toetamine ning koostöö lapsevanematega.

Täitmise analüüs

3. klasside ettevalmistamist ei käsitletud õppeaasta jooksul üksiku kevadise tegevusena, vaid osana kogu kooli eestikeelse õppe arendamisest. Õpetajate professionaalse valmisoleku parandamiseks kasutati erinevaid koolitusi, metoodilisi päevi, LAK-õppe koolitusi, individuaalset nõustamist, mentorlust, koolisiseseid tunnivaatlusi, välise ekspertide nõustamist ning metoodikakeskuste võimalusi. See oli oluline, sest järgmise üleminekuetapi ettevalmistamisel ei piisa õpetaja formaalsest keeleoskusest. Õpetaja peab suutma õpetada oma ainet olukorras, kus õpilane alles omandab aine

õppimiseks vajalikku eesti keelt. Samas näitas aasta kogemus, et järgmiste üleminekuklasside ettevalmistus peab tulevikus algama veelgi varem ning põhinema iga klassi lähteolukorra diagnostikal.

Hinnang

Põhiosas täidetud.

2026/2027. aastal ei ole seda tegevust vaja uude plaani üle kanda samas sõnastuses „3. klasside ettevalmistamine“, sest 2025/2026. aastaks kavandatud ettevalmistusetapp on lõppenud. Uues tegevuskavas tuleb fookus viia juba järgmiste üleminekuklasside ning eestikeelse õppe kvaliteedi jälgimisele.

2.3. Õpetajate keeleoskuse ja metoodilise pädevuse arendamine

Tegevuskavas nähti ette õpetajate osalemine eesti keele täienduskoolitustel ning eestikeelse aineõpetuse metoodikakursustel. Mõõdikutena kavandati koolitustel osalemist, saavutatud B2/C1 keeletasemeid ning koolituste kohta kogutavat tagasisidet.

Täitmise analüüs

Selles valdkonnas toimus 2025/2026. õppeaastal palju tegevusi. Õpetajate professionaalset arengut toetati koolituste, seminaride, metoodiliste päevade, LAK-õppe, individuaalse nõustamise, mentorluse, teiste koolide tundide vaatlemise ja välisekspertide kaudu. Oluline areng toimus aga ka juhtimise tasandil. Õppeaasta lõpuks kujunes arusaam, et koolituste arv ei saa olla professionaalse arengu peamine tulemusnäitaja. Edaspidi peab kasutama seost: õpetaja arenguvajadus → sobiv koolitus → rakendamine tunnis → tunnivaatlus → tagasiside → mõju hindamine. See tähendab üleminekut koolituspõhiselt mudelilt õpetaja professionaalse arengu mudelile.

Hinnang

Täidetud ja jätkuv.

Koolituste korraldamist ennast ei ole vaja järgmises tegevuskavas samal kujul korrata. 2026/2027. aastal peab rõhk olema koolituse mõjul õpetamispraktikale ning individuaalsetel professionaalse arengu vajadustel.

2.4. Eesti keele rikastatud õpikeskkonna loomine

Kavandatud tegevus

Tegevuskavas kavandati eestikeelse visuaalse keskkonna loomist klassides ja kooliruumides: eestikeelsed sildid, stendid, temaatilised nurgad ja muud keelekeskkonda toetavad elemendid. Mõõdikutena kavandati loodud elementide arvu ning õpilaste ja õpetajate tagasisidet.

Täitmise analüüs

Eestikeelse keskkonna kujundamine toimus õppeaasta jooksul koos üldise üleminekuprotsessiga. Samas näitas praktiline kogemus, et keelekeskkonda ei saa hinnata ainult eestikeelsete siltide või plakatite arvu kaudu.

Kõige olulisem keelekeskkond on õppetund ise. Õpilasel peab olema võimalus eesti keelt kuulata, mõista, lugeda, kirjutada ja eelkõige aktiivselt kasutada. Seetõttu liikus metoodiline tähelepanu visuaalselt keelekeskkonnalt järjest enam aktiivse keelekasutuse suunas. Riina Piiterskihi tehtud metoodilises töös pöörati tähelepanu ainealase sõnavara õpetamisele, õppeteksti keelelisele jõukohasusele, õpilase kõne osakaalu suurendamisele ning paaris- ja rühmatöö kasutamisele.

Hinnang

Põhiosas täidetud.

2026/2027. aastal tuleks mõõta vähem keelekeskkonna elementide arvu ja rohkem seda, kui palju ning millise kvaliteediga kasutavad õpilased eesti keelt reaalses õppeprotsessis.

2.5. Õppematerjalide ettevalmistamine ja kohandamine

Kavandatud tegevus

Õpetajatele tuli valmistada ette ja kohandada eestikeelseks õppetööks vajalikke õppematerjale. Tegevuskavas nähti mõõdikutena ette tõlgitud ja kohandatud materjalide arvu, nende kasutusaktiivsust ja õpetajate hinnangut materjalide sobivusele.

Täitmise analüüs

Õppematerjalide kohandamise vajadus osutus üleminekuprotsessis oluliseks. Praktika näitas, et olemasoleva eestikeelse õppematerjali kasutamine ilma õpilaste tegelikku keeleoskust arvestamata võib muuta aine õppimise põhjendamatult keeruliseks. Riina Piiterskihiga tehtud metoodilises töös pöörati seetõttu tähelepanu sellele, kuidas muuta ainealane tekst õpilasele keeleliselt jõukohasemaks, kuidas toetada mõistmist visuaalsete ja keeleliste abivahenditega ning kuidas õpetada ainealast sõnavara ilma aine sisu liigselt lihtsustamata.

Hinnang

Rakendatud, kuid vajab jätkamist.

Oluline järgmine samm on mitte ainult materjalide loomine, vaid koolis juba loodud heade materjalide **süsteematiseerimine ja jagamine**, et iga õpetaja ei peaks sama tööd algusest peale tegema

2.6. Õpilaste keelelise arengu toetamine

Tegevuskavas oli 3. klasside õpilaste jaoks ette nähtud täiendav keeleline tugi, sealhulgas eesti keele süvaõppe töötoad.

Täitmise analüüs

Õpilaste keelelist arengut toetati õppeaasta jooksul nii eesti keele tundides kui ka eestikeelses aineõppes ja erinevates õppetunnivälistes tegevustes. Samas näitas õppeaasta analüüs, et õpilaste keeleline lähtepositsioon on väga erinev. See tähendab, et kogu klassile ühesuguse toe pakkumine ei ole alati piisav. 2025/2026. aasta kogemusest tuleneb oluline põhimõte 2026/2027. aastaks: diagnostika → õpilase keeleprofiil → konkreetne tugimeede → vahehindamine → tugimeetme korrigeerimine.

Hinnang

Rakendatud, kuid mõju vajab süsteemsemat mõõtmist.

2.7. Koostöö ja infovahetus lapsevanematega

Kavandatud tegevus

Tegevuskavas nähti ette lapsevanemate infokoosolekud eestikeelsele õppele ülemineku teemal, nõustamine ja tugimaterjalide jagamine. Mõõdikutena kavandati koosolekute ja osalejate arvu ning lapsevanemate tagasisidet.

Täitmise analüüs

Lapsevanemate informeerimine ja individuaalne nõustamine toimus üleminekuprotsessi jooksul. Samas näitas praktika, et lapsevanemate kaasamine ei saa piirduda ühekordse infokoosolekuga. Lapsevanem vajab eelkõige arusaadavat vastust kolmele küsimusele: Kuidas minu lapsel läheb? Millised raskused tal on? Mida saavad kool ja kodu koos teha? Seetõttu tuleb edaspidi üldise üleminekuinfo kõrval suurendada individuaalse arengupõhise kommunikatsiooni osakaalu.

Hinnang

Täidetud kui kommunikatsioonitegevus, kuid koostöö kvaliteedi arendamine jätkub

2.8. Üleminekuklasside õpilaste teadmiste taseme järjepidev jälgimine

See oli tegevuskava üks kõige detailsemalt kavandatud osi. Plaanis nähti ette diagnostiline testimine, individuaalsed eestikeelsed vestlused, õpetajate vahehinnangud, individuaalsed keelelised eesmärgid, lõpphindamine ning lapsevanemate tagasiside.

Diagnostiline testimine

Kavandatud oli diagnostika eesti keeles, matemaatikas ja vajadusel teistes õppeainetes ning tulemuste võrdlemine varasemate tulemustega. 2025/2026. aasta õpitulemuste analüüs näitas, et selline andmepõhine lähenemine on koolile hädavajalik. Eriti selgelt ilmnes vajadus süsteemsema eesti keele ja matemaatika tulemuste seire järele. Analüüsis märgiti, et õpitulemuste jälgimine ei olnud veel piisavalt süsteemne ning järgmise sammuna tuleb rakendada trimestripõhist tulemuste seiret.

Hinnang

Osaliselt täidetud.

Testimist ja tulemuste analüüsi kasutati, kuid algses tegevuskavas kavandatud terviklikku ühtset seiresüsteemi ei saa olemasoleva dokumentatsiooni põhjal lugeda täielikult rakendatuks.

2.9. Individuaalsed õpilasvestlused ja keelelise eneseväljenduse hindamine

Tegevuskavas oli ette nähtud individuaalsete eestikeelsete õpilasvestluste kasutamine suulise keeleoskuse hindamiseks. Selle tegevuse puhul ei ole olemasolevas aastaanalüüsis piisavalt dokumenteeritud tõendeid, et väita, et kõik kavandatud individuaalsed vestlused toimusid süsteemselt ja ühtse metoodika järgi. Seetõttu ei ole korrektne märkida tegevust lihtsalt „täidetuks“.

Hinnang

Osaliselt täidetud / süsteemne rakendamine ei ole piisavalt dokumenteeritud.

See on üks tegevustest, mida tuleb 2026/2027. aastal täpsustada, sidudes suulise keele hindamise diagnostika ja õpilase individuaalse keeleprofiiliga.

2.10. Õpetajate vahehindangud ja õpilaste arengu jälgimine

Tegevuskava järgi pidid õpetajad koostama tähelepanekuid õpilaste edenemise, aktiivsuse, keelelise arengu ja õpioskuste kohta. Õppeaasta jooksul toimus õpilaste tulemuste analüüs, kuid aastaaruanne ise toob arenguvajadusena esile, et tulemuste analüüs ei olnud veel piisavalt süsteemne. Järgmise sammuna on ette nähtud trimestripõhine tulemuste seire.

Hinnang

Osaliselt täidetud ja vajab süsteemseks muutmist.

2026/2027. aastal tuleb luua selgem seos: õpilase tulemus → õpetaja tähelepanek → tugivajadus → sekkumine → järgmine mõõtmine.

2.11. Individuaalsed keelelised eesmärgid ja arengukaardid

Tegevuskavas oli kavandatud individuaalsete keeleliste eesmärkide seadmine ning nende jälgimine vähemalt mitmel perioodil õppeaasta jooksul. See oli väga õige suund, kuid olemasoleva aastaanalüüsi põhjal ei saa kinnitada, et kõigi asjaomaste õpilaste puhul kujunes sellest ühtne kogu kooli hõlmav süsteem. Samas on 2025/2026. aasta analüüsi üks olulisi järeldusi just vajadus liikuda individuaalsete keeleprofiilide kasutamise poole, eriti madalama eesti keele tasemega õpilaste puhul.

Hinnang

Osaliselt täidetud / edasiarendamisel.

See tuleb 2026/2027. aastal jätkata, kuid juba täpsema ja lihtsamini kasutatava mudelina.

2.12. Eestikeelse õppe toetamine II ja III kooliastmes kooliväliste tegevuste kaudu

Tegevuskava nägi ette väga laia tegevuste ringi: kultuuriasutuste külastused, koostööprojektid eestikeelsete koolidega, eestikeelsed töötoad, õpilaste eestikeelsed esinemised ning lugemisprogrammid.

Täitmise analüüs

Selles valdkonnas toimus 2025/2026. õppeaastal realselt palju tegevusi. Kool korraldas eestikeelseid muuseumitunde, õppekäike, haridusprogramme ning teatri- ja kinokülastusi. Need tegevused on olulised, sest Narva keelekeskkonnas vajavad õpilased võimalusi kasutada eesti keelt väljaspool tavapärast keeletundi. Kooliväliste tegevuste järgmine arenguetapp peab siiski liikuma põhimõttelt „osalesime eestikeelses tegevuses“ põhimõttele „kasutasime tegevust teadlikult keeleõppeks“. See tähendab, et õppekäigule võiks järgneda näiteks eestikeelne arutelu, refleksioon, esitlus, tööleht või muu väljund.

Hinnang

Täidetud.

2026/2027. aastal tuleb jätkata, kuid muuta tegevuste keeleline eesmärk ja õpitulemus senisest mõõdetavamaks.

2.13. Mentorlus üleminekuklasside ja alustavate õpetajate toetamiseks

Tegevuskavas nähti ette nii üleminekuklasside õpetajate kui ka alustavate õpetajate mentorlus. Plaanis oli ette nähtud regulaarne individuaalne tugi ja tagasiside.

Täitmise analüüs

See tegevus realiseerus ning kujunes üheks 2025/2026. õppeaasta oluliseks tugevuseks. Alates 2025. aasta detsembrist ja 2026. aasta jaanuarist määrati uutele kolleegidele mentorid ning lepitati kokku tegevuskavad. Mentorlus hõlmas professionaalset koostööd, kohanemise jälgimist, abi tundide korraldamisel, nõustamist, probleemide arutamist ning tagasisidet. Pille-Riin Kristmanni hinnangus toodi mentorluse rakendamine välja ühe kooli positiivse praktikana.

Hinnang

Täidetud ja kujunenud toimivaks praktikaks.

2026/2027. aastal tuleb mentorlust jätkata, kuid see ei ole enam „uue süsteemi loomine“. Järgmise aasta ülesanne on süsteemi kvaliteedi ja mõju hindamine

2.14. Regulaarne suhtlus kvalifikatsiooninõuetele mittevastavate õpetajatega

Tegevuskavas nähti ette regulaarsed arenguveestlused õpetajatega, kelle kvalifikatsioon või keeleoskus vajab täiendamist, et jälgida nende õpingute edenemist ja määrata vajalik tugi.

Täitmise analüüs

Personali professionaalse arengu ja kvalifikatsiooni küsimusi käsitleti juhtkonna töös regulaarselt. Õppeaasta kogemus näitas siiski, et õpetajate vajadused erinevad märkimisväärselt ning ühesugune koolitusmudel ei ole kõigi jaoks sobiv. Seetõttu peab järgmine etapp olema individuaalsem: õpetaja tegelik arenguvajadus tuleb siduda konkreetse koolituse, nõustamise, mentorluse või muu tugimeetmega.

Hinnang

Rakendatud / jätkuv personalijuhtimise protsess.

Seda ei saa lugeda lõplikult lõpetatud tegevuseks, sest kvalifikatsiooni ja keeleoskuse seire on kooli pidev juhtimisülesanne.

2.15. Metoodiline nõustamine ja töövarjutamine

Tegevuskavas kavandati metoodilist nõustamist, EKI nõustamissessioone, töövarjutamist ning teiste koolide ja metoodikakeskuste praktikaga tutvumist.

Täitmise analüüs

Tegevus realiseerus väga laialdaselt. Kasutati väliskoolitusi, metoodikakeskusi, LAK-õpet, individuaalset nõustamist, tunnivaatlusi ning välisekspertide tuge. Eriti olulised olid Pille-Riin Kristmanni strateegiline nõustamine ja Riina Piiterskihiga tehtud praktiline metoodiline töö. Seetõttu võib öelda, et tegevus ei olnud lihtsalt täidetud, vaid arenes algsest kavast laiemaks professionaalse õppimise süsteemiks.

Hinnang

Täidetud ja osaliselt ületatud.

2.16. Õpetajate vastastikused tunnivaatlused

Tegevuskavas kirjeldati põhjalikult õpetajalt õpetajale tunnivaatluse süsteemi: vaatlusgraafik, ühine vaatlusfookus, vaatlusleht, tagasisidevestlused ning heade praktikate jagamine.

Täitmise analüüs

2025/2026. aastal toimusid tunnivaatlused ja töövarjutamised ning õpetajate professionaalse koostöö süsteem arenes. Samas ei ole olemasoleva aruande põhjal põhjendatud väita, et algse plaanis kirjeldatud täielik mudel — iga õpetaja vähemalt kord vaatlejana ja kord vaadeldavana poolaastas — rakendus 100% ulatuses. See on oluline erinevus. Tunnivaatlus kui meetod rakendus, kuid täielikult standardiseeritud õpetajalt õpetajale vaatlussüsteemi kujundamine peab jätkuma.

Hinnang

Osaliselt täidetud / süsteemi arendamine jätkub.

2.17. Koolijuhtkonna regulaarsed tunnivaatlused üleminekuklassides

Kavandatud tegevus

Juhtkonna tunnivaatluste eesmärk oli saada regulaarne ja dokumenteeritud ülevaade eestikeelse õppe tegelikust toimimisest ning toetada õpetajaid keele- ja aineõppe loomimisel. Tegevuskavas kirjeldati vaatlusgraafikut, standardiseeritud vaatlusvormi, tagasisidevestlusi ning tulemuste regulaarset analüüsi.

Täitmise analüüs

See tegevus realiseerus. Koolis kasutati tunnivaatluslehte ning juhtkond külastas üleminekuklasside tunde. Lisaks kaasati vaatlustesse väliseksperte. Pille-Riin Kristmann vaatlus 28.–29. oktoobril 2025 muu hulgas 1.A eesti keele, 2.A loodusõpetuse, 4.A kehalise kasvatuse, 5.B eesti keele ja 4.B matemaatika tunde ning igale õpetajale anti individuaalset tagasisidet.

Välisvaatlus andis juhtkonnale olulist teavet. Näiteks ilmnes, et 2. ja 4. klassi õpilaste eesti keele oskus oli üldiselt oodatavast madalam. Samal ajal hinnati positiivselt tunnivaatluslehe olemasolu, juhtkonna tunnikülastusi, mentorlust ja administratsiooni toetavat suhtumist.

Hinnang

Täidetud ja jätkuv.

2026/2027. aastal tuleb minna edasi vaatlemise sageduselt ja arvult vaatluste mõju hindamisele. Põhiküsimus ei peaks enam olema ainult: „Mitu tundi vaadeldi?“ vaid: „Mis muutus õpetaja praktikas pärast vaatlust ja tagasisidet?“

2.18. Õppeprotsessi valdkonna koondhinnang

Tegevus	Hinnang	2026/2027 suund
3. klasside ettevalmistamine üleminekuks	Põhiosas täidetud	Mitte korrata samal kujul; liikuda järgmise üleminekuetapi juurde
Õpetajate keele- ja metoodiline areng	Täidetud / jätkuv	Mõõta mõju õpetamispraktikale
Rikastatud eestikeelne õpikeskkond	Põhiosas täidetud	Keskenduda õpilase aktiivsele keelekasutusele
Õppematerjalide kohandamine	Rakendatud / jätkub	Luua ühine materjalipank ja jagada häid praktikaid
Õpilaste keeleline tugi	Rakendatud / jätkub	Individaalsed keeleprofiilid ja sihitud tugi
Koostöö lapsevanematega	Täidetud / jätkub	Rohkem individuaalset arengupõhist kommunikatsiooni
Diagnostiline testimine	Osaliselt täidetud	Trimestripõhine süsteemne seire
Individaalsed õpilasvestlused	Osaliselt täidetud / ebapiisavalt dokumenteeritud	Ühtne suulise keele hindamise süsteem
Õpetajate vahelhinnangud	Osaliselt täidetud	Siduda tulemused konkreetsete tugimeetmetega
Individaalsed keele-eesmärgid	Osaliselt täidetud	Keeleprofiilid ja arengudünaamika
Koolivälised eestikeelsed tegevused	Täidetud	Siduda tegevus mõõdetava keele-eesmärgiga
Mentorlus	Täidetud	Hinnata mentorluse mõju
Kvalifikatsiooni omandavate õpetajate toetamine	Rakendatud / jätkub	Individaalne professionaalse arengu plaan
Metoodiline nõustamine ja töövarjutamine	Täidetud ja laiendatud	Siduda nõustamine tunnipraktika muutusega
Õpetajate vastastikused tunnivaatlused	Osaliselt täidetud	Luua ühtne regulaarne süsteem
Juhtkonna tunnivaatlused	Täidetud / jätkub	Mõõta tagasiside järel toimunud muutusi

2.19. Põhijäreldus

2025/2026. õppeaastal tehti õppekorralduse ja õppeprotsessi valdkonnas märkimisväärne samm eestikeelse õppe süsteemsema korraldamise suunas. Kool ei piirdunud ainult õppekeele formaalse muutmisega, vaid arendas paralleelselt õpetajate metoodilist pädevust, mentorlust, tunnivaatlusi, õppematerjalide kohandamist, õpilaste keelelist tuge ning eestikeelset koolivälist tegevust. Samas tõi õppeaasta välja olulise vastuolu: tegevuste hulk oli suur, kuid nende mõju mõõtmine ei olnud kõikides valdkondades veel sama süsteemne kui tegevuste planeerimine. Seetõttu peab 2026/2027. õppeaasta õppeprotsessi juhtimise põhiloogika olema: DIAGNOSTIKA → VAJADUSE TUVASTAMINE → SIHITUD TUGI → ÕPETAMINE →

VAHEHINDAMINE → KORRIGEERIMINE → LÕPPTULEMUSE ANALÜÜS. Täielikult täidetud ühekordseid tegevusi ei ole põhjendatud automaatselt uude tegevuskavasse üle kanda. Uude plaani tuleb viia eelkõige need tegevused, mille puhul on vaja järgmist arengutaset. Näiteks ei ole enam vaja kirjutada lihtsalt „korraldada tunnivaatlusi“, kui tunnivaatlused juba toimuvad. Järgmise aasta eesmärk peab olema tunnivaatluse järel toimunud metoodilise muutuse mõõtmine. Samuti ei piisa enam „õpilaste testimisest“ — vaja on võrrelda sügiseseid, talviseid ja kevadisi tulemusi ning siduda tulemused konkreetsete tugimeetmetega. Just see muudab 2026/2027. aasta tegevuskava eelmise aasta plaani kordusest kooli arengu järgmise etapi plaaniks.

3. ÕPPEMATERJALID

3.1. Valdkonna üldhinnang

Eestikeelsele õppele üleminekul on õppematerjalide küsimus otseselt seotud õppetöö kvaliteediga. 2025/2026. õppeaasta kogemus kinnitas, et ainult eestikeelse õpiku olemasolu ei taga veel õpilasele jõukohast eestikeelset õpet. Õpilaste eesti keele oskuse tase on erinev ning seetõttu vajavad õpetajad lisaks põhiõpikutele diferentseeritud, keeleliselt kohandatud ja visuaalselt toetatud õppematerjale. Tegevuskava nägi ette eestikeelse ilu- ja õppekirjanduse fondi täiendamist ning õpetajate endi koostatud õppematerjalide – töölehtede, „rääkivate seinte“ ja muude materjalide – printimise, paljundamise ja lamineerimise võimaluse tagamist. See suund ei olnud uus: ka kooli arengukavas 2024–2027 on õppe- ja ilukirjanduse täiendamine määratletud pideva tegevusena kogu arengukava perioodiks. Seetõttu tuleb õppematerjalide valdkonda hinnata mitte ühekordse ostu või tegevusena, vaid eestikeelsele õppele üleminekut toetava pideva ressursijuhtimise ja metoodilise arendamise protsessina.

Üldhinnang: TEGEVUS ON RAKENDATUD JA JÄTKUB VASTAVALT 2025–2027 AJAKAVAL.

3.2. Eestikeelse ilu- ja õppekirjanduse fondi täiendamine

Kavandatud tegevus

Eestikeelset õpet tuli toetada eestikeelse ilu- ja õppekirjandusega. Tegevuskava nägi ette eestikeelse kirjandusvara täiendamist ning õppematerjalide kasutamist erineva tasemega õpilaste toetamiseks.

Täitmise analüüs

Õppevara soetamine oli kooli 2025/2026. õppeaasta praktilise töö osa. Näiteks oktoobri tööplaanis oli eraldi ette nähtud õppevara – õpikute, töövihikute jm – tellimine ning selle korraldamisse olid kaasatud administratsioon ja metoodiliste komisjonide esimehed. Samas on eestikeelsele õppele ülemineku seisukohalt oluline eristada lihtsalt eestikeelse õppevara olemasolu ja selle pedagoogilist sobivust. 2025/2026. õppeaasta kogemus

näitas, et õpilaste erineva keeleoskuse tõttu peab õppematerjal olema võimalusel diferentseeritud. Sama eestikeelne tekst või ülesanne ei pruugi olla kõigile õpilastele võrdselt jõukohane. Seetõttu on põhjendatud jätkata erineva raskusastmega materjalide, toetava sõnavara, visuaalsete abivahendite ning lihtsamalt struktureeritud tööjuhiste kasutamist. Oluline on ka ilukirjanduse roll. Eestikeelse ilukirjanduse kasutamine toetab lisaks otsesele keeleõppele funktsionaalset lugemisoskust, sõnavara arengut, teksti mõistmist ning õpilase kokkupuudet eestikeelse kultuuriruumiga.

Hinnang

Rakendatud ja jätkuv.

Kuna tegevuskava tähtaeg on 2025–2027, ei ole korrektne märkida seda 2025/2026. aasta lõpus lõplikult „täidetuks“. Tegemist on mitmeaastase tegevusega.

3.3. Õpetajate koostatud õppematerjalide toetamine

Kavandatud tegevus

Kool pidi tagama õpetajate koostatud töölehtede, „rääkivate seinte“ ja teiste õppematerjalide printimise, paljundamise ja lamineerimise.

Täitmise analüüs

Tegevuse sisuline tähtsus suurenes eestikeelsele õppele ülemineku käigus. Õpetaja ei saa alati kasutada olemasolevat eestikeelset õppematerjali muutmata kujul, sest klassis võivad samaaegselt õppida väga erineva keeleoskuse ja õpivõimega õpilased. Seetõttu muutus õpetaja enda koostatud või kohandatud materjal õppetöö oluliseks osaks. Õppeaasta jooksul pöörati tähelepanu ka diferentseeritud ülesannete koostamisele erinevate õpivajadustega õpilastele; see oli kajastatud muu hulgas kooli töökorralduslikes plaanides. Siin tuleb aga järgmise sammuna liikuda individuaalselt loodud materjalidest kooli ühise ressursi poole. Kui õpetaja on loonud hästi toimiva eestikeelse töölehe, sõnavaratoe, visuaalse materjali või diferentseeritud ülesande, peab olema võimalik seda jagada ka teiste õpetajatega.

Hinnang

Täidetud kui õpetajatele vajalike tingimuste loomine; sisuline arendamine jätkub.

2026/2027. aastal tuleks lisada eesmärk luua või süstematiseerida koolisisene heade eestikeelsete ja LAK-õppe materjalide pank.

3.4. Tasemerühmade kasutamine

Algne tegevuskava seostas õppematerjalide valdkonnaga ka klasside jaotamise kolmeks tasemerühmaks eesmärgiga ühtlustada õpilaste üldtaset. Seda punkti tuleb analüüsida ettevaatlikult. Tasemerühmade moodustamine võib olla üks diferentseerimise võimalus, kuid seda ei tohiks käsitleda eesmärgina iseeneses. Oluline ei ole rühmade arv, vaid see, kas rühmitamine aitab õpilasel edasi areneda. 2025/2026. aasta analüüsi põhjal kujunes koolis järjest tugevamaks põhimõte, et tugimeetmeid ja õpetamise korraldust tuleb hinnata õpilase arengus toimunud muutuse, mitte ainult tegevuse olemasolu järgi. Sama loogika peab kehtima ka tasemerühmade puhul.

Hinnang

Rakendatud diferentseerimise põhimõttena, kuid mõju vajab hindamist.

2026/2027. aastal tuleb hinnata, kas rühmadesse jaotamine vähendab tegelikult õpilaste tasemeerinevusi ning millistes õppeainetes ja klassides on selline korraldus põhjendatud.

3.5. Õppematerjalide valdkonna põhijäreldus

Õppematerjalide valdkonna tegevused on 2025/2026. õppeaastal põhiosas rakendatud, kuid kuna tegevuskava periood kestab 2027. aastani, tuleb tööd jätkata. Järgmise etapi keskne küsimus ei ole enam üksnes: „Kas koolil on piisavalt eestikeelseid materjale?“ vaid: „Kas olemasolevad materjalid vastavad õpilaste tegelikule keele- ja õpitasele ning aitavad parandada nende õpitulemusi?“ Seetõttu peab 2026/2027. aasta tegevus liikuma neljas omavahel seotud suunas: eestikeelse õppe- ja ilukirjanduse fondi jätkuv täiendamine, erineva raskusastmega õppematerjalide kasutamine, õpetajate loodud heade materjalide süstematiseerimine ja jagamine ning materjalide tegeliku mõju hindamine õpilaste aine- ja keeleoskuse arengule.

4. KOOSTÖÖ KOGUKONNAGA

4.1. Valdkonna üldhinnang

Eestikeelsele haridusele üleminek ei ole ainult koolisisene protsess. Selle edukus sõltub kooli koostööst koolipidaja, riigi haridusasutuste, lapsevanemate, meetodiliste partnerite ja laiema kogukonnaga. 2025/2026. õppeaastal kasutati erinevaid koostöö- ja kommunikatsioonivorme. Kool korraldas lapsevanemate koosolekuid ning kasutas üleminekuga seotud informatsiooni edastamiseks erinevaid kanaleid. Näiteks 2025. aasta oktoobri üldtööplaanis olid kavandatud nii eelkooli lapsevanemate koosolek 15. oktoobril kui ka kogu kooli üldvanemate koosolek 16. oktoobril. Samas oli algne üleminekukava selles valdkonnas väga detailne ning nimetas konkreetseid lapsevanematele mõeldud üritusi. Kõigi nende puhul ei ole

aastaruande materjalides piisavalt tõendeid, et kinnitada nende läbiviimist täpselt algses plaanis kirjeldatud vormis. Seetõttu tuleb siin teha selge vahe üldise lapsevanematega tehtud koostöö ja konkreetsete tegevuskavas nimetatud ürituste täitmise vahel.

4.2. Koostöö Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Narva Kultuuriosakonnaga

Kavandatud tegevus

Kool pidi olema avatud koostööks Haridus- ja Teadusministeeriumi ning Narva Kultuuriosakonnaga. Personalile ja lapsevanematele tuli korraldada üleminekuga seotud infoseminare ja kohtumisi ning kasutada informatsiooni edastamiseks ka e-kanaleid.

Täitmise analüüs

2025/2026. õppeaastal oli koostöö väliste partnerite ja koolipidajaga eestikeelsele õppele ülemineku loomulik osa. Kool osales üleminekuprotsessiga seotud professionaalses koostöös, kasutas välisnõustamist ning kaasas metoodilisi partnereid. Koostöö tähtsus suurenes ka seetõttu, et eestikeelsele haridusele ülemineku puudutab samaaegselt personali, õppekorraldust, kvalifikatsiooninõudeid, tugisüsteemi ja kooli strateegilist arengut. Seetõttu ei saa koostööd käsitleda üksikute kohtumiste arvuna. Olulisem on see, kas välise partneri või koolipidajaga tehtud koostöö tulemusel muutub kooli tegevus.

Hinnang

Täidetud / jätkuv koostööprotsess.

Kuna algses tegevuskavas on periood 2025–2027, tuleb koostöö jätkata ka 2026/2027. õppeaastal.

4.3. Koostöö lapsevanematega eesti keeles õppimise toetamiseks II ja III kooliastmes

Alge tegevuskava eesmärk oli kujundada lapsevanemates positiivne hoiak eestikeelse õppe suhtes ning anda neile praktilised teadmised lapse toetamiseks. See eesmärk jääb väga oluliseks ka pärast esimese üleminekuetapi läbimist. Samas tuleb analüüsida eraldi kõiki viit tegevuskavas kavandatud tegevust.

4.3.1. Infopäev „Mida tähendab eestikeelne õpe minu lapsele?“

Kavandatud aeg

September 2025.

Kavandatud tulemus

Lapsevanemad saavad ülevaate eestikeelse õppe eesmärkidest, õpilastele pakutavast toest ning kooli ja kodu rollist.

Täitmise analüüs

2025/2026. õppeaastal toimus lapsevanemate informeerimine ning kooli tööplaanides olid fikseeritud lapsevanemate koosolekud. Näiteks oktoobris toimusid planeeritult eelkooli ja kogu kooli lapsevanemate koosolekud. Samas ei ole olemasolevas aastaaruandes piisavalt tõendeid selle kohta, et just septembris 2025 toimus eraldi üritus täpselt pealkirjaga „Mida tähendab eestikeelne õpe minu lapsele?“ ning et selle kohta koguti algses plaanis ette nähtud osalejate ja tagasiside andmed.

Hinnang

Sisuline tegevus on rakendatud, kuid konkreetse kavandatud ürituse täitmine ei ole piisavalt dokumenteeritud.

See eristus on oluline, et analüüs jääks usaldusväärseks.

4.3.2. Teemakohtumine „Kuidas kodus toetada lapse eesti keele arengut?“

Kavandatud aeg

November 2025.

Kavandatud vorm

Praktiline töötuba lapsevanematele koos logopeedi ja eesti keele õpetajaga.

Täitmise analüüs

Tegevuse eesmärk oli väga praktiline: anda lapsevanematele vahendid keelekeskkonna loomiseks kodus, lugemisharjumuse toetamiseks ja igapäevaste eestikeelsete tegevuste kasutamiseks. Olemasolevad 2025/2026. aasta materjalid kinnitavad üldist koostööd lapsevanematega, kuid ei anna piisavat alust väita, et novembris toimus just selline logopeedi ja eesti keele õpetaja ühine praktiline töötuba algses plaanis kirjeldatud kujul.

Hinnang

Täitmine kavandatud kujul ei ole piisavalt dokumenteeritud.

See tegevus on sisuliselt väärtuslik ja tasub 2026/2027. aasta plaanis säilitada, kuid muuta konkreetsemaks ning määrata kohe ka dokumenteerimise viis.

4.3.3. Kooli ja kodu ühine keelepäev

Kavandatud aeg

Detsember 2026.

Siin on väga oluline mitte teha aruandes formaalset viga. 2025/2026. õppeaasta lõpu seisuga ei olnud tegevuse tähtaeg veel saabunud. Seetõttu ei saa tegevust hinnata „täitmata“.

Hinnang

TÄHTAEG EI OLE SAABUNUD – TEGEVUS JÄTKUB 2026/2027. ÕPPEAASTAL.

See tegevus tuleb uude tegevuskavasse üle kanda, säilitades detsembri 2026 tähtaja.

4.3.4. Digilahenduste tutvustus „Kuidas e-töövahendid aitavad kaasa keeleõppele?“

Kavandatud aeg

Jaanuar 2026.

Kavandatud tegevus

Vanematele tuli tutvustada keeleõppe digivahendeid, näiteks Keeleklikki ja E-koolikotti, ning näidata, kuidas neid koos lapsega kasutada.

Täitmise analüüs

Digivahendite kasutamine oli kooli õppeprotsessi osa ning kooli tööplaanides käsitleti digipädevuse arendamist ja digitaalsete keskkondade kasutamist. Kuid see ei tõenda automaatselt, et jaanuaris 2026 toimus lapsevanematele just algses üleminekukavas kirjeldatud veebipõhine õhtune sessioon.

Hinnang

Kavandatud kujul täitmine ei ole piisavalt dokumenteeritud.

Kui tegevus tegelikult toimus, tuleb lõplikku aruandesse lisada konkreetne kuupäev, osalejate arv ja võimalusel tagasiside. Praegu olemasolevate dokumentide põhjal ei ole õige neid andmeid oletada.

4.3.5. Tagasisideõhtu ja aruteluring lapsevanematega

Kavandatud aeg

Märts 2026.

Kavandatud tulemus

Saada lapsevanematelt tagasisidet eestikeelsele õppele ülemineku kogemuse, probleemide ja ootuste kohta ning kasutada ettepanekuid kooli töö parandamiseks.

Täitmise analüüs

Lapsevanemate ja kooli vaheline suhtlus toimus õppeaasta jooksul, kuid olemasolev dokumentatsioon ei võimalda kinnitada, et märtsis 2026 korraldati eraldi algses tegevuskavas kirjeldatud tagasisideõhtu ning koguti süstemaatiliselt lapsevanemate ettepanekuid.

Hinnang

Kavandatud kujul täitmine ei ole piisavalt dokumenteeritud.

Selle tegevuse idee tuleks 2026/2027. aastal kindlasti säilitada, sest just lapsevanemate tagasiside võimaldab hinnata mitte ainult seda, kas kool informeerib vanemaid, vaid ka seda, kas kommunikatsioon tegelikult toimib.

4.4. Lapsevanematega tehtud koostöö üldine hinnang

Siin tuleb vältida kahte äärmust. Ei oleks õige kirjutada, et koostööd lapsevanematega ei toimunud, sest lapsevanemate koosolekud, individuaalne suhtlus ja informatsiooni edastamine olid kooli töö osa. Samuti ei oleks õige märkida automaatselt kõiki viit algses tegevuskavas nimetatud üritust „täidetuks“, sest nende kõigi läbiviimist ettenähtud ajal, vormis ja mõõdikutega ei ole olemasolevas aastaaruandes dokumenteeritud. Seetõttu on kõige täpsem üldhinnang: KOOSTÖÖ LAPSEVANEMATEGA TOIMUS, KUID ALGSES TEGEVUSKAVAS KAVANDATUD KONKREETSETE TEGEVUSTE ELLUVIIMINE JA NENDE MÕJU MÕÖTMINE EI OLNUD KÕIGIS PUNKTIDES PIISAVALT SÜSTEEMSELT DOKUMENTEERITUD. See on oluline arengukoht 2026/2027. aastaks.

4.5. Koondhinnang

Tegevus	Hinnang	Edasine tegevus
Eestikeelse ilu- ja õppekirjanduse täiendamine	Rakendatud / jätkub 2027. aastani	Jätkata fondi sihipärast täiendamist
Õpetajate loodud materjalide printimine ja paljundamine	Täidetud / jätkuv	Luu ühine materjalipank
Diferentseeritud materjalid ja tasemerühmad	Rakendatud / mõju vajab hindamist	Siduda õpilaste arengudünaamikaga
Koostöö HTM-i ja Narva Kultuuriosakonnaga	Täidetud / jätkuv	Jätkata süsteemset koostööd
Infopäev lapsevanematele	Sisuliselt rakendatud, konkreetne üritus ebapiisavalt dokumenteeritud	Täpsustada dokumenteerimine
„Kuidas kodus toetada lapse eesti keele arengut?“	Kavandatud kujul ebapiisavalt dokumenteeritud	Kavandada uuesti praktilise töötoana
Kooli ja kodu ühine keelepäev	Tähtaeg ei ole saabunud	Viia läbi detsembris 2026
Digilahenduste tutvustus lapsevanematele	Kavandatud kujul ebapiisavalt dokumenteeritud	Korraldada praktiline digiõhtu
Tagasisideõhtu lapsevanematega	Kavandatud kujul ebapiisavalt dokumenteeritud	Muuta regulaarseks tagasisidemehhanismiks

4.6. Põhijäreldus

METOODILISE TOE JA PROFESSIONAALSE KOOSTÖÖVÕRGUSTIKU TÄIENDAV ANALÜÜS

2025/2026. õppeaastal kujunes Narva 6. Kooli õpetajate ja juhtkonna metoodiline toetamine oluliselt laiemaks kui üksikute täienduskoolituste süsteem. Kool kasutas aktiivselt nii koolisiseseid kui ka piirkondlikke ja riiklikke professionaalse arengu võimalusi. Eestikeelsele õppele ülemineku praktiliste küsimuste lahendamisel oli oluline, et õpetajad ei jäänud oma probleemidega üksi, vaid said võrrelda oma praktikat teiste koolide kogemusega, küsida nõu, külastada tunde, analüüsida nähtud metoodilisi lahendusi ning rakendada sobivaid võtteid oma õppetöös. Oluliseks professionaalse õppimise kohaks oli Narva Vanalinna kooli metoodiline keskus. Narva 6. Kooli õpetajad kasutasid selle pakutavaid võimalusi konsultatsioonideks ja praktilise kogemuse omandamiseks, sealhulgas külastasid tunde ning tutvusid õpetajate pikaajalise eestikeelse õpetamise kogemusega. Eriti väärtuslik oli võimalus näha reaalses klassiruumis, kuidas õpetaja selgitab ainealaseid mõisteid eesti keeles, toetab erineva keeleoskusega õpilasi, kasutab visuaalset ja sõnavaralist tuge, aktiveerib õpilaste suulist keelt ning korraldab eestikeelset aineõpet nii, et õpilane saab samaaegselt areneda nii aine- kui ka keeleoskuses. Täiendava olulise ressursina kasutasid kooli õpetajad Tartu Ülikooli Narva kolledži juures õpetajatele loodud metoodilise toe ja professionaalse arengu võimalusi. Mitmed õpetajad osalesid konsultatsioonidel ja metoodilistes tegevustes ning otsisid sealt vastuseid eestikeelse õppe korraldamise, ainekeele, õppematerjalide kohandamise, diferentseerimise ja õpilaste keelelise toetamise küsimustele. Kolledži roll oli oluline eelkõige seetõttu, et piirkonnas tekkis õpetajatele kättesaadav professionaalne keskkond, kuhu sai pöörduda konkreetsete praktiliste küsimustega ning kus oli võimalik siduda ülikooli metoodiline kompetents koolide igapäevase vajadusega. Metoodiline areng hõlmas ka kooli juhtkonda. Direktor ja juhtkond osalesid Haridus- ja Teadusministeeriumi ning teiste partnerite korraldatud professionaalse arengu tegevustes, kus käsitleti tunnivaatluse metoodikat, õppetunni analüüsi, õppeprotsessi kvaliteedi hindamist, õpetaja professionaalse arengu toetamist ning arendava tagasiside andmist. Need teadmised olid otseselt seotud kooli enda kvaliteedijuhtimise arendamisega: juhtkond külastas üleminekuklasside tunde, kasutas tunnivaatluslehte, analüüsis õppeprotsessi ning sidus vaatlustulemusi õpetajate individuaalse nõustamise ja edasiste arenguvajadustega. Piirkondlike metoodikakeskuste ja riiklike koolituste kasutamine täiendas koolis juba rakendatud välisnõustamise süsteemi. Pille-Riin Kristmanni strateegiline nõustamine toetas juhtimis- ja kvaliteedisüsteemi arengut ning Riina Piiterskihiga tehtud praktiline metoodiline töö keskendus eestikeelse aineõppe igapäevasele metoodikale: aine- ja keele-eesmärkide ühendamisele, ainealase sõnavara õpetamisele, õppematerjalide kohandamisele, õpilaste aktiivse kõne suurendamisele ning erineva keeleoskusega õppijate toetamisele. Seega ei olnud ükski nendest tegevustest eraldiseisev, vaid erinevate partnerite panusest kujunes mitmetasandiline professionaalse ja metoodilise toe võrgustik. Oluline areng toimus ka kolleegilt kolleegile õppimise mõtestamisel. Välised tunnikülastused ja töövarjutamine andsid õpetajatele võimaluse näha head praktikat väljaspool oma kooli; koolisisesed tunnivaatlused, mentorlus ja metoodiline koostöö võimaldasid saadud kogemust kohandada Narva 6. Kooli õpilaste vajadustele. Tunnivaatluse eesmärk peab seetõttu järjest enam liikuma kontrollifunktsioonilt professionaalse õppimise suunas: hea praktika vaatlemine → metoodilise võtte analüüs → rakendamine oma tunnis → tagasiside → refleksioon → vajaduse korral kordusvaatlus. 2026/2027. õppeaastal tuleb seda koostöövõrgustikku jätkata ja süvendada. Järgmise

arenguetapi keskseks mõõdikuks ei tohiks olla ainult koolituste, konsultatsioonide, metoodikakeskuste külastuste või vaadeldud tundide arv. Oluline on hinnata, milline metoodiline tugi vastas õpetaja konkreetsele arenguvajadusele, millist uut võtet õpetaja pärast koolitust või tunnikülastust rakendas, kas muutus oli tunnivaatluses nähtav ning kas see aitas parandada õpilaste aktiivset keelekasutust, aine mõistmist või õpitulemusi. Kool liigub mudeli poole: arenguvajaduse tuvastamine → sobiva välise või sisemise metoodilise toe valimine → koolitus, konsultatsioon või hea praktika vaatlemine → rakendamine oma tunnis → tunnivaatlus ja tagasiside → mõju hindamine → tegevuse korrigeerimine.

2025/2026. õppeaasta kogemus näitas, et kooli koostöö lapsevanemate ja kogukonnaga peab eestikeelsele haridusele ülemineku järgmises etapis muutuma üldisest informeerimisest rohkem kahepoolseks ja tulemuspõhiseks koostööks. Esimeses etapis oli loomulikult oluline selgitada, mis muutub, miks muutub ja kuidas kool üleminekut korraldab. Järgmises etapis ei piisa enam ainult informatsiooni edastamisest. Kool peab saama lapsevanemalt tagasi informatsiooni selle kohta, kuidas laps eestikeelse õppega toime tuleb, milliseid raskusi pere näeb, millist tuge vajatakse ning millised kooli meetmed on lapsevanema hinnangul aidanud. Seetõttu võiks järgmise perioodi koostöömudel olla: INFORMEERIMINE → PRAKTILINE NÕUSTAMINE → LAPSEVANEMA KAASAMINE → TAGASISIDE → KOOLI TEGEVUSE KORRIGEERIMINE. Samuti näitab selle plokiga tehtud analüüs üht olulist õppetundi kogu 2025/2026. aasta üleminekukava kohta: järgmises tegevuskavas peab iga olulise tegevuse juures olema ette nähtud mitte ainult mõõdik, vaid ka see, kus ja kuidas tõendusmaterjal säilitatakse. Näiteks kui mõõdikuks on „osalejate arv ja tagasiside“, peab pärast üritust olema võimalik leida kuupäev, osalejate arv, lühikokkuvõtte ja tagasiside tulemus. Vastasel juhul võib tegevus olla tegelikult toimunud, kuid aasta lõpus ei ole selle täitmist võimalik objektiivselt tõendada. See muudatus teeb 2026/2027. aasta üleminekukava hilisema analüüsi oluliselt täpsemaks ja vähendab olukordi, kus tuleb kasutada hinnangut „tegevus võis toimuda, kuid täitmine ei ole piisavalt dokumenteeritud“. 2025/2026. õppeaastal tegi Narva 6. Kool aktiivseid katseid leida koostööpartneriks eestikeelne kool. Kooli eesmärk oli luua püsiv koostöösuhe eestikeelse kooliga, et pakkuda Narva 6. Kooli õpilastele võimalusi suhelda eesti keelt emakeelena või igapäevase õppekeelena kasutavate eakaaslastega. Kavandati ühiseid projekte, õpilaste kohtumisi, vastastikuseid külaskäike ning pikemas perspektiivis ka õpilasvahetust. Kool pöördus võimaliku koostöö alustamiseks mitme eestikeelse kooli poole. Paraku ei õnnestunud 2025/2026. õppeaastal püsivat partnerkooli leida. Koolid, kellega ühendust võeti, ei olnud erinevatel põhjustel valmis kavandatud koostööga liituma. Tagasisides viidati muu hulgas täiendavale aja- ja töökoormusele ning sellele, et koolidel olid õppeaastaks juba oma tegevused ja prioriteedid kavandatud. Seetõttu ei realiseerunud kavandatud kujul ühised projektid, regulaarsed õpilaskohtumised ega õpilasvahetus. Samas ei tulenenud tegevuse mittetäitumine Narva 6. Kooli passiivsusest: kool otsis aktiivselt eestikeelset partnerkooli, võttis võimalike partneritega ühendust ning pakkus välja erinevaid koostöövorme.

Hinnang: OSALISELT TÄIDETUD. Partnerkooli otsimise ja koostöö algatamise tegevused viidi läbi, kuid kavandatud lõpptulemus – püsiva koostöö loomine eestikeelse kooliga – jäi 2025/2026. õppeaastal saavutamata.

Tegevust tuleb jätkata 2026/2027. õppeaastal. Eesmärgiks on leida vähemalt üks eestikeelne partnerkool ning alustada koostööd esialgu ühe või mitme konkreetse ja jõukohase ühistevõrguga. Eduka esmase koostöö korral saab partnerlust laiendada regulaarseteks õpilaskohtumisteks, ühisteks projektideks, vastastikusteks külaskäikudeks ning võimalusel õpilasvahetuseks.

5. ÕPPEKESKKOND JA EESTIKEELSE KEELEKESKKONNA SÜSTEEMNE ARENDAMINE

5.1. Valdkonna lähtekoht ja pikaajaline eesmärk

Narva 6. Kooli eestikeelsele haridusele ülemineku varasemas tegevuskavas käsitleti õppekeskkonda oluliselt laiemalt kui ainult eestikeelsete õpikute või klassiruumis toimuva õppetöö küsimust. Eesmärgiks seati sellise koolikeskkonna kujundamine, kus eesti keel muutub järk-järgult loomulikuks õppimise, suhtlemise, kultuuris osalemise ja koolielu keeleks. Varasemas tegevuskavas kavandati selleks mitmeaastased tegevused perioodiks 2023/2024: eestikeelse kirjanduse järjepidev soetamine, eestikeelsete klassiväliste tegevuste arendamine, keelekohvikud ja ringid, eestikeelsed esinemised ning õpilaste tutvumine Eesti looduse, linnade, kultuuri, traditsioonide ja ühiskonnakorraldusega. 2025/2026. õppeaasta analüüsimisel tuleb seetõttu hinnata mitte ainult seda, kui palju aineid õpetatakse eesti keeles, vaid ka seda, kas õpilase võimalused eesti keelt reaalselt kasutada on võrreldes varasemate aastatega laienenud. See on eriti oluline Narva keelekeskkonna eripära tõttu. Õppetunnis omandatud keel vajab kinnistamiseks tegelikke suhtlussituatsioone. Kui eesti keel jääb ainult õppeaine või eestikeelse ainetunni keeleks, võib õpilase passiivne keeleoskus areneda kiiremini kui aktiivne suhtlemisoskus. Seetõttu peab kooli pikaajaline eesmärk olema eesti keele liikumine õppekeelest igapäevase kasutuskeele suunas.

Hinnang

TEGEVUS ON PIKAAJALINE JA JÄTKUB.

Seda valdkonda ei saa 2025/2026. õppeaasta lõpus lugeda lõpetatuks, sest varasema tegevuskava perspektiiv ulatub 2027. aastani ning sisuliselt peab keelekeskkonna arendamine jätkuma ka pärast formaalse ülemineku lõppu.

5.2. Eesti kultuuriruumi kasutamine keeleõppe osana

Varasemas üleminekukavas oli eraldi eesmärgiks seatud õpilaste tutvumine Eesti looduse, linnade, tuntud inimeste, kultuuri, traditsioonide, ajaloo ja ühiskonnaga. Samuti nähti ette eestikeelsed muuseumitunnid, õppekäigud, haridusprogrammid ning teatri- ja kinokülastused. See põhimõte on 2025/2026. aasta kontekstis jätkuvalt väga oluline. Eestikeelsele haridusele üleminek ei tähenda ainult vene õppekeele asendamist eesti õppekeelega. Õpilasel peab kujunema võime kasutada eesti keelt reaalses Eesti kultuuri- ja ühiskonnaruumis. Seetõttu tuleb õppekäike ja kultuuriprogramme käsitleda osana kooli keeleõppestrateegiast, mitte ainult huvitegevuse või meelelahutusena. Enne õppekäiku saab õpetaja valmistada ette vajaliku sõnavara ja küsimused; tegevuse ajal peab õpilasel olema võimalus eesti keeles kuulata, küsida ja suhelda; pärast tegevust saab kogemust kasutada ainetunnis arutelu, esitluse, kirjutamisülesande või projekti alusena. Sellisel juhul moodustub terviklik mudel: ettevalmistus koolis → eestikeelne autentne kogemus → aktiivne keelekasutus → refleksioon ja kinnistamine õppetunnis.

Pikaajaline perspektiiv

2026/2027. õppeaastal tuleks iga klassi puhul kavandada õppeaasta jooksul vähemalt mitu sellist tegevust, kus eesti keel on tegelik suhtlus- ja töökeel.

Pikemas perspektiivis peab Eesti kultuuriruumist saama kooli õpikeskkonna loomulik laiendus.

6. HUVITEGEVUS JA MITTEFORMAALNE KEELEÕPE

See on üks valdkondadest, mida kindlasti tasub praegusesse aruandesse tagasi tuua, sest vanas tegevuskavas oli see eraldi ja üsna selgelt sõnastatud. Varasem tegevuskava nägi ette eestikeelse huvitegevuse arendamist, sealhulgas eestikeelse terminoloogiaga teadusringi, ning haridusprogrammide, õppekäikude ja kultuuriürituste kasutamist eestikeelse õppetegevuse toetamiseks.

6.1. Analüüs

2025/2026. õppeaasta kogemus näitab, et huvitegevuse tähtsus suureneb ülemineku järgmises etapis. Õppetunnis on lapsel paratamatult suurem tähelepanu aine sisule, hindamisele ja ülesande täitmisele. Huvitegevuses saab eesti keelt kasutada vabamas olukorras ning seetõttu võib see olla eriti oluline nende õpilaste jaoks, kes kardavad tunnis eksida või kelle aktiivne suhtlusoskus areneb aeglasemalt. Seetõttu ei tohiks eestikeelset huvitegevust käsitleda eestikeelsele õppele ülemineku kõrvaltegevusena. See peab olema üks keelekeskkonna loomise instrumentidest.

Hinnang

OSALISELT RAKENDATUD / VAJAB SÜSTEEMSEMAT ARENDAMIST.

6.2. Perspektiiv 2026/2027 ja edasi

Kooli eesmärk peab olema suurendada nende huvitegevuste osakaalu, kus eesti keel on loomulik tegevuskeel. Võimalikud vormid on eestikeelsed teadus-, kultuuri-, ajaloo-, loov- ja projektiringid, keelekohvikud, õpilaste ettekanded, viktoriinid, teatrilised tegevused, kooliüritused ja ühistegevused teiste koolidega. Oluline mõõdik ei peaks tulevikus olema ainult: „Mitu eestikeelset üritust toimus?“ vaid ka: „Kui palju õpilasi nendes regulaarselt osales ja kui palju tekkis neil võimalusi eesti keelt aktiivselt kasutada?“

7. KOOSTÖÖ EESTIKEELSE PARTNERKOOLIGA

Siia sobib väga hästi äsja antud täpsustus.

7.1. Eesmärk

Varasem tegevuskava nägi ette koostööd Eesti õppeasutustega ning õpetajate vahetusi eesti õppekeele koolidega. Projektitegevuse perspektiiv oli määratud aastateks 2024–2027. Samuti oli personali koolituskavas ühe võimalusena ette nähtud õpetajate vahetus eesti õppekeele koolidega. 2025/2026. õppeaastal püüdis Narva 6. Kool seda eesmärki praktiliselt realiseerida ning leida koostööks eestikeelset partnerkooli. Kool pöördus mitme eestikeelse kooli poole. Eesmärgiks ei olnud ainult formaalse partnerlussuhte sõlmimine, vaid sisuline koostöö: õpilaste omavaheline suhtlemine, ühised projektid, vastastikused külaskäigud ning pikemas perspektiivis võimalusel ka õpilasvahetus. Kahjuks ei õnnestunud 2025/2026. õppeaastal püsivat partnerkooli leida. Koolid, kellega ühendust võeti, ei olnud valmis kavandatud koostööga liituma. Tagasisides nimetati muu hulgas täiendavat aja- ja töökoormust ning asjaolu, et koolidel olid oma õppeaastaks juba teised tegevused ja prioriteedid.

Hinnang

OSALISELT TÄIDETUD.

Narva 6. Kool tegi partneri leidmiseks reaalseid samme, kuid kavandatud lõpptulemust – püsivat koostööd eestikeelse kooliga – ei saavutatud. Seda ei tohi aruandes varjata, kuid samuti ei ole õige hinnata tegevust lihtsalt „täitmata“, sest partneri otsimine ja kontaktide loomise katsed toimusid.

7.2. Pikaajaline perspektiiv

2026/2027. aastal tuleb partnerkooli otsimist jätkata, kuid muuta koostööpakkumine partnerile võimalikult lihtsaks. Esimeseks eesmärgiks ei pea olema kohe õpilasvahetus. Alustada võib ühe klassi veebikohtumisest, ühisest ajaloo-, kultuuri- või keskkonnaprojektist, ühest õppepäevast või vastastikusest külaskäigust. 2026/2027. aasta mõõdetav eesmärk: leida vähemalt üks eestikeelne kool, kellega viiakse läbi vähemalt üks ühine õpilaste tegevus. Pikem eesmärk: kujundada sellest püsiv partnerlus, kus toimuvad regulaarsed õpilaste ja õpetajate kohtumised, ühised projektid ning võimalusel vastastikused õpilasvahetused.

8. PROJEKTITEGEVUS JA INTEGRATSIOONIPROJEKTID

Selle valdkonna soovitan samuti kindlasti taastada. Varasemas tegevuskavas oli eraldi eesmärgiks jätkata aastatel 2024–2027 projektide koostamist Integratsiooni Sihtasutuse kaudu ning koostööd Eesti õppeasutuste ja fondidega ühistes integratsiooniprojektides.

Analüüs

Projektitegevust tuleb vaadelda kui võimalust laiendada kooli enda ressursse. Eestikeelsele õppele üleminek nõuab lisaks tavapärasele õppetööle õpetajate koolitusi, õppematerjale, õppekäike, kultuuriprogramme, keelepraktikat ja koostööd teiste Eesti piirkondadega. Kõiki neid tegevusi ei ole võimalik finantseerida ainult kooli tavapärasest eelarvest. Seetõttu peab projektide kirjutamise oskus muutuma kooli strateegilise juhtimise osaks.

Hinnang

JÄTKUV PIKAAJALINE TEGEVUS.

Perspektiiv

2026/2027. aastal tuleb projektide valikul eelistada neid, mis annavad õpilasele või õpetajale reaalse eestikeelse suhtluskogemuse. Projekt ei peaks olema eesmärk iseneses. Mõõta tuleb selle tulemust: mitu õpilast osales, kui palju tekkis keelepraktikat, milline uus koostöösuhe loodi ning mida õpetaja või õpilane pärast projekti teisiti teeb.

9. PERSONALI KEELEKESKKOND JA ÜKSTEISELT ÕPPIMINE

See on veel üks oluline osa vanast kavast, mida ei tohiks kaotada. Varasemas tegevuskavas oli aastateks 2023–2027 ette nähtud personali üksteiselt õppimine ja tundide külastamine. Samuti seati eesmärgiks, et kollektiivi kirjavahetus, õppenõukogud ja töökoosolekud toimuksid järjest enam eesti keeles.

Analüüs

2025/2026. aastal muutus see eesmärk veel olulisemaks, sest eestikeelse õppe kvaliteet sõltub otseselt sellest, kas õpetaja kasutab eesti keelt ainult klassiruumis või ka professionaalses suhtluses. Eesti keele kasutamine töökoosolekutel, dokumentides, metoodilises koostöös ja kolleegidega suhtlemisel loob õpetajale täiendava keelepraktika. Samas peab kool arvestama töötajate erineva keeletasemega. Eesmärk ei ole tekitada keelekasutusega seotud hirmu, vaid suurendada järk-järgult professionaalse eestikeelse suhtluse osakaalu. Teine väga oluline suund on kolleegilt kolleegile õppimine. Tundide külastamine peab liikuma kontrollifunktsioonist professionaalse arengu vahendiks. Eriti väärtuslikud on tunnivaatlused, kus õpetaja saab jälgida, kuidas kolleeg seletab keerulist ainealast mõistet eesti keeles, kasutab visuaalset tuge, kontrollib teksti mõistmist, aktiveerib õpilaste suulist keelt või diferentseerib ülesandeid.

Perspektiiv

2026/2027. aastal tuleb kujundada süsteem: tunni vaatlus → tagasiside → ühe konkreetse metoodilise võtte proovimine → kordusvaatlus/refleksioon. Sellisel juhul muutub kolleegilt õppimine mõõdetavaks professionaalse arengu protsessiks.

10. ÕPETAJATE JA TUGISPETSIALISTIDE PIKAAJALINE KOMPETENTSIARENG

Varasem dokument nägi ette väga pika perspektiivi. Juba 2023/2024. aasta lähteolukorra analüüsis märgiti, et üleminek nõuab õpetajate ja tugispetsialistide keeleoskuse parandamist, ümberõpet, uute spetsialistide värbamist ning koostööd TÜ Narva kolledžiga. Samuti kavandati õpetajatele B2- ja C1-taseme keeleõpet, täiendõpet, HEV-koolitusi ning vahetusi eesti õppekeelega koolidega. 2025/2026. aasta seisuga ei saa seda eesmärki pidada lõpetatuks. Ülemineku esimene etapp keskendus suurel määral sellele, kas koolil on vajalik õpetaja olemas. Järgmine etapp peab järjest rohkem keskenduma küsimusele: „Kui kvaliteetselt suudab õpetaja õpetada oma ainet eesti keeles väga erineva keeleoskusega õpilastele?“ See tähendab, et personali arendamise mõõdikud peavad muutuma. Enam ei piisa ainult koolitusel osalenute arvust. Tuleb hinnata, kas koolitusel omandatud meetod jõudis klassiruumi, kas õpetaja kasutab keeleeesmärke, kas õpilaste suuline aktiivsus suureneb ning kas õpetaja oskab diferentseerida eestikeelset õppematerjali

Pikaajaline perspektiiv

2026/2027: süsteemne LAK-õppe, keeleõppe, HEV-õppe ja ainekeele metoodika arendamine. 2027/2028 ja edasi: professionaalsete õpikogukondade tugevdamine, mentorlussüsteem, regulaarne kolleegivaatlus ja koolisiseste metoodiliste praktikate jagamine. Lõppeesmärk on olukord, kus kool ei sõltu ainult väliskoolitustest, vaid koolis endas on olemas piisav professionaalne kompetents uute õpetajate toetamiseks.

11. LAPSEVANEMATE KAASAMINE – INFORMEERIMISEST PARTNERLUSENI

Varasemas tegevuskavas oli lapsevanemate kaasamine eraldi pikaajaline eesmärk aastateks 2023–2027. Hoolekogu kaudu pidi toimuma üleminekuga seotud dokumentide ja tegevuste kooskõlastamine ning kõik osapooled pidid saama regulaarset informatsiooni. 2025/2026. aasta analüüs näitab, et järgmises etapis peab koostöö liikuma informeerimiselt partnerluse poole. Esimeses etapis küsis lapsevanem: „Mis koolis muutub?“ Järgmises etapis peab dialoog jõudma küsimuseni: „Kuidas saame kool ja kodu koos aidata konkreetsel lapsel eestikeelses õppes edukalt toime tulla?“ See tähendab, et vanemate üldkoosolekutele peavad lisanduma praktilised töötoad, individuaalsed konsultatsioonid, tagasisideküsitlused ja vajadusel klassipõhised kohtumised. Eriti oluline on kaasata tugispetsialistid juhtudel, kus keeleline raskus on seotud õpiraskuse, kohanemisprobleemi või muu toevajadusega.

Pikaajaline eesmärk

Lapsevanem ei ole eestikeelsele õppele ülemineku protsessis ainult informatsiooni vastuvõtja, vaid õpilase arengu partner.

12. ÕPILASE PIKAAJALINE TULEMUS – VALMISOLEK JÄTKATA HARIDUST EESTI KEELES

See on minu arvates üks kõige olulisemaid punkte, mille peaksime vanast plaanist praegusesse aruandesse tagasi tooma. Varasemas kavas oli otseselt seatud eesmärk, et kooli lõpetaja omandaks riigikeele tasemel, mis võimaldab tal jätkata õpinguid gümnaasiumis. Selle eesmärgi perspektiiv oli 2024–2027. See muudab kogu ülemineku hindamise perspektiivi. Kooli lõppeesmärk ei ole: „õppeaine toimus eesti keeles“. Lõppeesmärk on: „õpilane on pärast põhikooli võimeline eesti keeles edasi õppima“. Seetõttu tuleb järgnevatel aastatel järjest rohkem jälgida õpilase arengudünaamikat: lugemisest arusaamist, ainealase sõnavara kasutamist, suulist eneseväljendust, eestikeelse teksti koostamise oskust, eestikeelse ülesande iseseisvat mõistmist ning võimet õppida uut ainesisu eesti keeles. Eriti oluline on jälgida III kooliastme õpilasi ning nende tegelikku valmisolekut jätkata pärast 9. klassi eestikeelses gümnaasiumis või kutseõppes.

13. ÜLEMINEKU PIKAAJALINE STRATEEGILINE PERSPEKTIIV

2023/2024. aasta tegevuskava, 2025/2026. õppeaasta kogemus ja kooli praegune arenguetapp võimaldavad sõnastada üleminekuprotsessi järgmise suurema arengusuuna. Esimene etapp – struktuurne üleminek. Õppekeele muutmine, dokumentatsiooni korrastamine, vajaliku personali leidmine, eestikeelse õppevara tagamine ning klasside järkjärguline üleminek. Teine etapp – kvaliteedi kindlustamine. Õpetamise metoodika, LAK-õpe, diferentseerimine, tugisüsteem, õpetajate professionaalne areng ja õpilaste tulemuste regulaarne analüüs. Kolmas etapp – eestikeelse koolikultuuri kujundamine. Eesti keel ei ole ainult tundide õppekeel, vaid muutub järk-järgult kooli professionaalse suhtluse, huvitegevuse, projektide, kultuuritegevuse ja õpilaste omavahelise koostöö loomulikuks osaks. Neljas etapp – avatud eestikeelne koostöövõrgustik. Kool loob püsivad sidemed eestikeelsete koolide, ülikoolide, kultuuriasutuste, metoodikakeskuste ja teiste partneritega. Õpilastel tekib regulaarne võimalus kasutada eesti keelt väljaspool Narva 6. Kooli. Viies etapp – tulemuspõhine jätkusuutlikkus. Üleminekut ei hinnata enam tegevuste arvu järgi, vaid selle järgi, milline on õpilase tegelik ainealane ja keeleline areng, milline on lõpetaja valmisolek jätkata haridusteed eesti keeles ning kas kool suudab seda kvaliteeti säilitada sõltumata üksikutest projektidest või inimestest.

Üldine pikaajaline eesmärk

Narva 6. Kooli eesmärk ei ole üksnes täita eestikeelsele haridusele ülemineku seadusest tulenevaid nõudeid. Kooli pikaajaline eesmärk on kujundada jätkusuutlik eestikeelne õpi- ja arengukeskkond, kus õpilase ainealane areng ei pidurdu õppekeele muutumise tõttu, eesti keele oskus areneb süsteemselt kõigis õppeainetes ja koolielu valdkondades ning põhikooli lõpetajal on tegelik valmisolek jätkata oma haridusteed eesti keeles. Huvitegevus ja eestikeelse õpi- ning kultuurikeskkonna toetamine

Staatus: TÄIDETUD / JÄTKUV ARENDUSTEGEVUS

2025/2026. õppeaastal oli Narva 6. Koolis koostatud ja rakendatud terviklik huvitegevuse juhi tööplaan, mis hõlmas kogu õppeaastat ning sidus koolisisesed üritused, õpilasesinduse tegevuse, klassijuhatajate töö, tervise- ja ennetustegevused, loovtegevuse, kodanikukasvatuse ning Eesti kultuuri- ja väärtusruumi tutvustamise. Huvitegevuse üheks selgelt sõnastatud eesmärgiks oli eesti keele toetamine huvitegevuses. Tegevuste kaudu seati eesmärgiks suurendada õpilaste motivatsiooni eesti keele õppimiseks, pakkuda neile võimalusi kasutada keelt väljaspool tavapärast ainetundi ning siduda keeleõpe õpilaste loovuse, suhtlemisoskuse, iseseisvuse, vastutustunde ja algatusvõime arendamisega. Huvitegevuse korraldus põhines õpilaste, lapsevanemate, klassijuhatajate ja kooli juhtkonna koostööl. Eestikeelsele haridusele ülemineku seisukohalt oli oluline, et huvitegevus ei piirdunud üksikute tähtpäevade tähistamisega. Õppeaasta jooksul kavandati ja viidi ellu Eesti ühiskonda, kultuuri, ajalugu, keelt ja kodanikutunnet toetavaid tegevusi. Seega kujunes huvitegevusest üks kooli eestikeelse õpi- ja kultuurikeskkonna toetamise praktilisi vahendeid. Oluline areng võrreldes üksnes tegevuste kavandamisega seisnes selles, et 2025/2026. õppeaasta aruandes on võimalik näidata reaalselt toimunud tegevusi ja nende mõju. Kultuurirannitsa projekti raames osalesid 1.–9. klassi õpilased programmis „Narva linn ja selle kodanikud“, mille eesmärk oli tutvustada õpilastele kodulinna ajalugu, kultuuripärandit ja Narva arengut mõjutanud inimesi. Õppekäik ühendas ajaloo, kultuuri ja aktiivõppe ning toimus interaktiivses vormis kahes keeles. Õpilased osalesid mängudes ja viktoriinides ning arutlesid Narva ajaloo, arhitektuuri, tuntud elanike ja mälestuspaikade üle. Tegevus toetas üheaegselt nii õpilaste kodanikupädevust, kultuuriteadlikkust kui ka keelelist arengut. Eesti kultuuriruumi tutvustamine toimus ka rahvakalendri tähtpäevade kaudu. Mardipäeva ja kadripäeva tegevustes tutvusid 3.–5. klassi õpilased Eesti rahvakommete ja traditsioonidega, kuulasid eestikeelseid mardi- ja kadripäeva laule ning tegid loomingulisi töid. Sellised tegevuseda

KOKKUVÕTE

Narva 6. Kooli 2025/2026. õppeaasta eestikeelsele haridusele ülemineku tegevuskava täitmise analüüs näitab, et kool on jõudnud üleminekuprotsessis uude arenguetappi. Kui varasematel aastatel oli keskne ülesanne eelkõige ülemineku struktuurne ettevalmistamine – õppekeele muutmisega seotud dokumentatsiooni korrastamine, personali leidmine, eestikeelse õppevara tagamine, õpetajate keeleoskuse arendamine ja esimeste üleminekuklasside töö korraldamine –, siis 2025/2026. õppeaastal nihkus tähelepanu järjest enam eestikeelse õppe kvaliteedile, õpilaste tegelikule keelelisele arengule, õpetajate metoodilisele pädevusele ning kogu kooli hõlmava eestikeelse õpi- ja arengukeskkonna kujundamisele. Üleminekut käsitletakse koolis järjest vähem üksikute tegevuste või formaalse kohustuse ning järjest rohkem tervikliku organisatsioonilise muutusena. Analüüsi põhjal võib 2025/2026. õppeaasta üldiseks tugevuseks pidada seda, et eestikeelsele haridusele ülemineku on muutunud kooli strateegilise juhtimise osaks. Üleminekut seostatakse õppekava, arengukava, üldtööplaani, sisehindamise, personalijuhtimise, õpetajate professionaalse arengu, tugisüsteemi, huvitegevuse, lapsevanematega tehtava koostöö ja kooli väliste partnerlussuhetega. Kooli juhtimises on tugevnenud põhimõte, et tegevusi ei tule hinnata ainult nende toimumise järgi, vaid selle järgi, millise muutuse need põhjustavad õpetaja töös ja õpilase arengus. Sellest tulenevalt peab edasine juhtimistsüklil järjest selgemalt lähtuma loogikast: vajaduse tuvastamine → eesmärgi seadmine → tegevuse kavandamine → rakendamine → vaatlus ja andmete kogumine → vahehindamine → korrigeerimine → tulemuse hindamine. See on üks kogu 2025/2026. õppeaasta analüüsi olulisemaid järeldusi. Juhtimise ja eestvedamise valdkonnas on suur osa varasemas tegevuskavas kavandatud tegevustest täidetud või põhiosas rakendatud. Kooli

dokumentatsiooni on ajakohastatud ning eestikeelsele haridusele üleminekut käsitletakse dokumentides omavahel seotud tervikuna. Tähelepanu on pööratud dokumentide avalikule kättesaadavusele ja kooli veebilehe arendamisele. Õppekava rakendamisel on jõutud olulise sisulise arusaamani: ainult eesti keele määramisest õppekeeleks ei piisa, vaid õppetunnis peavad olema ühendatud ainealane ja keeleline eesmärk, ainealase sõnavara arendamine, jõukohane õppetekst ning õpilase aktiivne keelekasutus. Oluliseks saavutuseks kujunes õpetajate professionaalse arengu toetamise süsteemi märgatav laienemine. Koolituste kõrval kasutati LAK-õpet, metoodilisi päevi, individuaalset nõustamist, mentorlust, tunnivaatlusi, töövarjutamist, metoodikakeskuste võimalusi ja välisekspertide abi. Koostöö Pille-Riin Kristmanniga aitas kujundada süsteemsemat strateegilise nõustamise ja kvaliteedijuhtimise mudelit, Riina Piiterskihiga tehtud töö aga keskendus eestikeelse aineõppe praktilisele metoodikale – aine- ja keele-eesmärkide ühendamisele, ainealase sõnavara õpetamisele, õppematerjalide kohandamisele ja õpilaste aktiivse kõne suurendamisele. Samuti kujunes uute õpetajate toetamisel oluliseks mentorlus, mis on eriti tähtis olukorras, kus kooli kollektiiv on ühe õppeaasta jooksul märkimisväärselt uuenenud. Samas näitab analüüs, et professionaalse arengu järgmises etapis ei saa koolitustel osalemise arv enam olla peamine edukuse näitaja. 2026/2027. õppeaastal peab põhiküsimuseks saama see, mis muutus õpetaja tegelikus õpetamispraktikas pärast koolitust, nõustamist või tunnivaatlust. Professionaalse arengu süsteem peab muutuma senisest individuaalsemaks ning lähtuma konkreetse õpetaja vajadustest. Tunnivaatlus peab järjest enam olema professionaalse õppimise, mitte kontrollimise vahend: vaatlus → tagasiside → konkreetse metoodilise võtte rakendamine → kordusvaatlus või refleksioon.

Õppekorralduse ja õppeprotsessi analüüs kinnitab, et kool on suutnud tagada eestikeelsele õppele ülemineku praktilise toimimise, kuid just selles valdkonnas asuvad järgmise perioodi kõige suuremad sisulised väljakutsed. 2025/2026. aasta kogemus näitas selgelt, et eestikeelse õppe kvaliteet kujuneb vähemalt nelja teguri koostoimes: õpilase tegelik keeleoskus, õpetaja aine- ja keelemetoodiline pädevus, õpilasele jõukohane õppematerjal ning regulaarne õpitulemuste seire. Üks olulisemaid arenguvajadusi on seotud õpilaste eesti keele oskuse ebaühtlusega. Tunnivaatlused ja õpitulemuste analüüs näitasid, et osa õpilaste keeleoskus ei ole veel tasemel, mis võimaldaks neil eestikeelses aineõppes ilma täiendava toeta võrdselt edukalt toime tulla. Välisvaatluses ilmnes näiteks, et vaadeldud 2. ja 4. klassi õpilaste eesti keele oskus oli üldiselt oodatavast madalam. Samuti tuleb tähelepanelikult jälgida eesti keele ja matemaatika tulemusi. See probleem ei ole taandatav ainult koolis toimuva õppetöö kvaliteedile. Narva keelekeskkonna eripära tähendab, et suure osa õpilaste jaoks ei ole eesti keel kodune ega väljaspool kooli regulaarselt kasutatav suhtluskeel. Õpilane võib koolis õppida mitu ainet eesti keeles, kuid kui pärast koolipäeva toimub tema suhtlus valdavalt teises keeles, jääb loomulik eestikeelne keelepraktika piiratud mahuga. Seetõttu võib passiivne keeleoskus – teksti mõistmine ja õpetaja kõnest arusaamine – areneda kiiremini kui aktiivne suuline eneseväljendus. Kool ei saa täielikult muuta Narva üldist keelekeskkonda, kuid saab teadlikult suurendada õpilase võimalusi kasutada eesti keelt väljaspool tavapärase keeletundi. Sellest tuleneb üks 2026/2027. õppeaasta keskseid strateegilisi eesmärke: liikuda eesti keelest kui õppekeelest eesti keele kui tegeliku kasutuskeele suunas. Õpilasel peab tekkima järjest rohkem olukordi, kus eesti keelt on vaja mitte ainult ülesande täitmiseks, vaid suhtlemiseks, koostööks, esinemiseks, küsimiseks, probleemide lahendamiseks, loominguliseks tegevuseks ning osalemiseks Eesti kultuuri- ja ühiskonnaelus. Teiseks oluliseks arenguvajaduseks on õpitulemuste süsteemsem jälgimine. Diagnostilist testimist ja tulemuste analüüsi on kasutatud, kuid algses tegevuskavas kavandatud terviklik seiresüsteem ei ole veel täielikult välja kujunenud. Samuti ei ole individuaalsete õpilasvestluste, keeleliste eesmärkide ja arengukaartide rakendamine olnud kõikjal ühtlane. Seetõttu peab 2026/2027. aastal kujunema selgem mudel: diagnostika → õpilase keeleprofiil → konkreetne tugimeede → vahehindamine → tugimeetme korrigeerimine → kordusmõõtmine. Analüüsis ongi diagnostiline testimine, õpetajate vahehindangud ja individuaalsed keele-eesmärgid märgitud valdkondadena, mis on osaliselt täidetud ja vajavad süsteemsemat

edasiarendamist. Erilist tähelepanu tuleb pöörata tasemetööde ja põhikooli lõpueksamite tulemustele. Kooli eesmärk ei saa olla ainult riiklike nõuete formaalne täitmine. Kui tulemused jäävad kooli ootustest või riiklikest võrdlusnäitajatest madalamaks, tuleb analüüsida põhjuseid klassi, aine, osaoskuse ja võimaluse korral õpilase tasandil. Objektiivsete teguritena tuleb arvestada õpilaste erinevat keelelist lähtepositsiooni, vähest koolivälist eestikeelset suhtluskeskkonda, üheaegset vajadust omandada nii uut ainealast sisu kui ka selle väljendamiseks vajalikku akadeemilist eesti keelt, personali uuenemist ning õpetajate erinevat kogemust eestikeelses aineõppes. Need tegurid aitavad tulemusi mõtestada, kuid ei vähenda kooli vastutust – vastupidi, need määravad, millist tuge tuleb järgmisel perioodil tugevdada. Õppematerjalide valdkonnas on põhilised tingimused loodud ning eestikeelse õppe- ja ilukirjanduse fondi täiendamine jätkub. Samas kinnitab aasta kogemus, et eestikeelse õpiku olemasolu ei tähenda automaatselt, et materjal on konkreetsele õpilasele keeleliselt jõukohane. Seetõttu peab kool jätkama diferentseeritud õppematerjalide, sõnavaratoe, visuaalsete abivahendite ja keeleliselt kohandatud tööjuhiste kasutamist. Järgmine arengusamm on õpetajate loodud heade materjalide süstematiseerimine kooli ühiseks ressursiks, et hästi toimivad LAK-õppe materjalid, töölehed ja diferentseeritud ülesanded ei jääks ainult ühe õpetaja kasutusse. Väga oluline roll eestikeelse keelekeskkonna laiendamisel on koolivälistel tegevustel, huvitegevusel ning Eesti kultuuriruumi kasutamisel õpikeskkonnana. 2025/2026. aastal toimusid eestikeelsed muuseumitunnid, õppekäigud, haridusprogrammid ning teatri- ja kinokülastused. Analüüsi järgmine järeldus on aga oluline: edaspidi ei piisa sellest, et õpilane lihtsalt „osales eestikeelses tegevuses“. Õppekäigul või kultuuriprogrammil peab olema teadlik keeleline eesmärk ning sellele võiks järgneda eestikeelne arutelu, esitlus, refleksioon, tööleht või muu õpilase aktiivset keelekasutust nõudev tegevus.

Sama põhimõtte peab kehtima huvitegevuses. Koolis on olemas toimiv ja mitmekesine huvitegevuse süsteem, mis seob õpilasesinduse, klassijuhatajate töö, loovtegevuse, kodanikukasvatuse, tervise- ja ennetustegevused ning Eesti kultuuri- ja väärtusruumi tutvustamise. Järgmine eesmärk ei ole tingimata ürituste arvu suurendamine, vaid eesti keele aktiivse kasutamise osakaalu suurendamine olemasolevates tegevustes. Õpilased peaksid järjest rohkem ise eesti keeles rääkima, esinema, tekste koostama, rühmatööd tegema ja teiste õpilastega suhtlema. Nii muutub huvitegevus üheks kooli keelekeskkonna põhikomponendiks. Partnerlussuhete arendamisel tuleb aruandes säilitada realistlik hinnang. 2025/2026. õppeaastal tegi Narva 6. Kool reaalseid katseid leida eestikeelne partnerkool, kellega arendada õpilaste suhtlust, ühiseid projekte, külaskäike ning pikemas perspektiivis võimalusel õpilasvahetust. Püsivat partnerlust siiski saavutada ei õnnestunud, sest pöördutud koolidel olid teised prioriteedid ning kavandatud koostöö tähendanuks neile täiendavat aja- ja töökoormust. Seda tuleb hinnata osaliselt täidetud eesmärgina, mitte tegevusetusena. 2026/2027. aastal on otstarbekas alustada väiksemast ja partnerile lihtsamast koostöövormist – näiteks ühe klassi veebikohtumisest, ühisest projektist, õppepäevast või vastastikusest külaskäigust – ning seada mõõdetavaks miinimumeesmärgiks vähemalt ühe ühise tegevuse läbiviimine ühe eestikeelse kooliga. Projektitegevus peab samuti muutuma järjest selgemalt ülemineku strateegiliseks ressursiks. Projektide kaudu on võimalik suurendada võimalusi õppekäikudeks, õpetajate professionaalseks arenguks, õppematerjalide hankimiseks, kultuuriprogrammides osalemiseks ja eelkõige õpilaste reaalse eestikeelse suhtluskogemuse laiendamiseks. Projektide hindamisel tuleb aga liikuda küsimuselt „mitmes projektis osalesime?“ küsimustele „mitu õpilast sai tegeliku keelepraktika?“, „milline uus koostöösuhe tekkis?“ ja „mida muutis projekt õpetaja või õpilase tegevuses?“. Lapsevanematega tehtava koostöö järgmine arenguetapp peab olema informeerimiselt partnerluseni jõudmine. Seni on kool üleminekuga seotud teavet edastanud ning vanemaid nõustanud, kuid tulevikus peab üldise informatsiooni kõrval suurenema individuaalne arengupõhine suhtlus. Vanema jaoks peab olema selge, kuidas tema laps eestikeelses õppes toime tuleb, millised on konkreetsed raskused ning mida saavad kool ja kodu koos teha. Vajadusel tuleb sellesse koostöösse kaasata tugispetsialistid, eriti siis, kui keeleline raskus on seotud õpiraskuse, kohanemisprobleemi või muu toevajadusega.

Dokumendis jõutakse seega põhjendatud pikaajalise põhimõttega: lapsevanem ei ole üleminekuprotsessis ainult informatsiooni vastuvõtja, vaid õpilase arengu partner. Ka personali puhul peab eestikeelse keskkonna kujundamine jätkuma väljaspool klassiruumi. Eesti keele järkjärguline kasutamine töökoosolekutel, dokumentides, metoodilises koostöös ja professionaalses suhtluses loob õpetajatele täiendava keelepraktika. Samal ajal peab protsess arvestama töötajate erineva keeletasemega ning olema toetav. Eesmärgiks ei ole keelekasutusega seotud ebakindluse suurendamine, vaid professionaalse eestikeelse suhtluse loomulik ja järkjärguline laiendamine. Kõigi nende tegevuste keskmesse peab jääma õpilane. Eestikeelsele haridusele ülemineku lõplikuks mõõdikuks ei saa olla see, et teatud arv õppeaineid või tunde toimus eesti keeles. Kooli tegelik lõpptulemus peab olema põhikooli lõpetaja, kes on võimeline jätkama oma haridusteed eesti keeles. See eeldab funktsionaalset lugemisoskust, ainealase sõnavara valdamist, suulist eneseväljendust, eestikeelse teksti koostamise oskust, eestikeelsete tööjuhendite iseseisvat mõistmist ning võimet omandada uut ainealast sisu eesti keeles. Eriti oluline on seetõttu III kooliastmes jälgida mitte ainult õpilase hindeid, vaid tema tegelikku valmisolekut jätkata pärast 9. klassi eestikeelses gümnaasiumis või kutseõppes. Kogu analüüsi põhjal võib Narva 6. Kooli üleminekuprotsessi edasise arengu jagada viieks omavahel seotud etapiks. Esimene, struktuurne üleminek, hõlmab õppekeele muutmist, dokumentatsiooni, personali, õppevara ja klasside järkjärgulist üleminekut ning on suures osas juba ellu viidud. Teine, kvaliteedi kindlustamise etapp, keskendub õpetamise metoodikale, LAK-õppele, diferentseerimisele, tugisüsteemile, professionaalsele arengule ning õpilaste tulemuste regulaarsele analüüsile. Kolmas etapp on eestikeelse koolikultuuri kujundamine, kus eesti keel muutub lisaks õppekeelele huvitegevuse, projektide, kultuuritegevuse, professionaalse suhtluse ja õpilaste koostöö loomulikuks osaks. Neljas etapp on avatud eestikeelse koostöövõrgustiku loomine, mis ühendab kooli eestikeelsete koolide, ülikoolide, kultuuriasutuste, metoodikakeskuste ja teiste partneritega. Viies etapp on tulemuspõhine jätkusuutlikkus, kus ülemineku edukust hinnatakse õpilase tegeliku ainealase ja keelelise arengu ning lõpetaja edasise õpivõime kaudu. Üldhinnang ja põhisuund 2026/2027. Õppeaastaks 2025/2026. õppeaasta tegevuskava täitmist võib tervikuna hinnata SUURES OSAS TÄIDETUKS, KUID MITMED KÕIGE OLULISEMAD SISULISED ARENDUSPROTSESSID JÄTKUVAD. Kool on loonud üleminekuks vajaliku organisatsioonilise ja metoodilise aluse. Välja on kujunenud juhtimis-, mentorlus-, nõustamis- ja tunnivaatluspraktikad; õpetajate professionaalset arengut toetatakse mitmel viisil; õppevara ja keelekeskkonda arendatakse; koostöö lapsevanemate ja väliste partneritega toimub ning huvitegevus toetab Eesti kultuuri- ja väärtusruumi tundmaõppimist. Samas ei ole põhjendatud lugeda kogu üleminekuprotsessi lõpetatuks. Ka dokumendi enda juhtimisvaldkonna koondhinnang rõhutab, et mitmed sisulised arenguprotsessid peavad jätkuma 2026/2027. õppeaastal. 2026/2027. õppeaasta kõige olulisem muutus peab olema liikumine tegevuspõhiselt juhtimiselt tulemuspõhisele juhtimisele. Uude tegevuskavasse ei ole otstarbekas automaatselt üle kanda kõiki juba täidetud tegevusi. Täidetud tegevuste asemele tuleb seada järgmise taseme eesmärgid. Küsimus ei ole enam ainult selles, kas õpetaja läbis koolituse, vaid kas tema õpetamispraktika muutus; mitte ainult selles, kas õpilane õppis eesti keeles, vaid kas tema eesti keele oskus paranes; mitte ainult selles, kas toimus õppekäik, vaid kas õpilane kasutas seal aktiivselt eesti keelt; mitte ainult selles, kas tugimeede määrati, vaid kas selle tulemusena paranes õpilase areng; mitte ainult selles, kas lapsevanemale saadeti informatsioon, vaid kas kooli ja kodu koostöö aitas konkreetsel lapsel paremini toime tulla. Sellest tulenevalt peavad 2026/2027. õppeaasta prioriteetideks olema õpilaste eesti keele ja ainealaste tulemuste süsteemne trimestripõhine seire; tasemetööde ja lõpueksamite tulemuste põhjalik analüüs ning konkreetsete parendusmeetmete rakendamine; madalama keeleoskusega õpilaste varajane tuvastamine ja individuaalse keeleteo tugevdamine; LAK-õppe ning aine- ja keele-eesmärkide süsteemne rakendamine kõigis eestikeelsetes ainetundides; õpetajate professionaalse arengu mõju hindamine; eestikeelse aktiivse suhtluskeskkonna laiendamine huvitegevuses ja väljaspool kooli; eestikeelse partnerkooli leidmise jätkamine; õpetajate loodud õppematerjalide ühise ressursipanga arendamine; lapsevanemate kaasamine õpilase arengu partnerina ning III

kooliastme õpilaste valmisoleku süstemaatiline hindamine eestikeelse haridustee jätkamiseks. Narva 6. Kooli pikaajaline eesmärk ei ole seega üksnes täita eestikeelsele haridusele üleminekust tulenevaid formaalseid nõudeid. Kooli eesmärk on kujundada jätkusuutlik eestikeelne õpi-, suhtlus- ja arengukeskkond, kus õppekeele muutumine ei pidurda õpilase ainealast arengut, vaid kus aine- ja keeleõpe toetavad teineteist; kus õpetaja suudab arvestada õpilaste erineva keelelise lähteasukohtadega; kus õpilasel tekib järjest rohkem võimalusi kasutada eesti keelt nii tunnis kui ka väljaspool tundi; kus raskused tuvastatakse varakult ning neile reageeritakse konkreetsete tugimeetmetega; ning kus põhikooli lõpetaja on tegelikult, mitte üksnes formaalselt, valmis jätkama oma haridusteed eesti keeles. Sellest perspektiivist vaadatuna tähistas 2025/2026. õppeaasta Narva 6. Kooli jaoks olulist üleminekut eestikeelse hariduse korraldamiselt eestikeelse hariduse kvaliteedi teadlikule juhtimisele. Just selle suuna järjepidev jätkamine peab kujunema 2026/2027. õppeaasta tegevuskava keskseks põhimõtteks.